

Mari manifestări culturale ale anului 1969

ION VLADUȚIU

director al Direcției Așezămintelor Culturale

În complexul de manifestări culturale consacrate celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei, pe care poporul nostru o sărbătorește cu noi și remarcabile succese în toate domeniile sale de activitate, se înscriu în mod organic și acțiunile de amploare ce se desfășoară pe tărîmul culturii de masă.

Inițiativa în organizarea unor manifestări noi, pline de originalitate, cu cuprindere județeană sau interjudețeană, se împletește cu promovarea consecventă a celor mai autentice valori ale creației populare în cadrul unor manifestări de veche tradiție sau devenite tradiționale în decursul ultimului sfert de veac.

În același timp cu acțiunile de amploare mai sus menționate sînt în plină desfășurare și o seamă de manifestări cu finalitate republicană care îmbrățișează sferele variate ale creației populare. Așa sînt cel de al IX-lea Concurs al formațiilor muzicale și coregrafice de amatori, expoziția biennială de artă populară, expoziția biennială de artă plastică, concursul cînaclurilor și cercurilor literare, expoziția artiștilor fotoamatori, festivalul cînecluburilor. Între acțiunile de deosebită însemnătate din acest an la a căror transpunere în viață, amatorii din toate sferele creației populare își vor aduce deplina contribuție, relevăm și Festivalul și Concursul Internațional de Folclor care însumează pe lângă festival și concurs și o paradă a costumului popular autentic, o expoziție internațională de artă populară, un târg cu produse de artă populară românească ale meșteșugarilor și artizanilor în viață. Un rol important revine, de asemenea, și formațiilor artistice de amatori care în acest an vor duce bogăția și originalitatea folclorului românesc peste hotare cu prilejul unor numeroase schimburi între astfel de formații, concursuri sau festivaluri internaționale de folclor.

La toate acestea adăugăm că unele manifestări organizate la nivel județean sau interjudețean întrec prin conținut semnificația locală și se impun prin însemnătatea lor ca acțiuni de interes național.

Acest variat și extrem de bogat complex de manifestări cultural-artistice prilejuește o efervescentă creație fără precedent, antrenînd sub îndemnul însuflețitor al mărețului eveniment din istoria poporului nostru, întreaga mișcare artistică de amatori.

Pe lângă aceste afirmări ale creației populare prin mișcarea artistică de amatori, așezămintele de cultură de la orașe și sate înființate și găzduiesc numeroase și variate acțiuni menite să sublinieze însemnătatea evenimentului pe care-l aniversăm.

Toate aceste manifestări cultural-artistice și educative reclamă eforturi susținute, permanente, atît din partea creatorilor înșiși, ai ama-

(Continuare în pag. a 2-a)

În virtutea dansului

Pregătiri pentru faza intercomunală la căminul cultural din Aref, județul Argeș

Foto: E. ZERONIAN

Cronica unui greier

GHIOCII

După ce haosul s-a retras din ape s-a fost ivit pămîntul. La început pămîntul a fost gol și umed. Apoi s-a umplut de copaci, de iarbă, de flori, de păsări, albe, roșii, și de altele. Pămîntul s-a arătat ici și colo, printre ape. Omul, cel din Europa să zicem, nu știa despre alt pămînt. Se învîrtea întrebător pe o nesfîrșită margine de ape. Ape albastre, verzi, albe, negre. Bîntuie de gînduri și de imagini, omul n-a putut rezista curiozității lui dintru început, de a ști, de a cunoaște. Ce va fi fiind dincolo de ape? Și s-au iscat cutezători din diferite neamuri. Cristofor Columb de

pildă. Și el a apucat-o pe drumul mișcător al apelor. După zile și nopți de speranțe, de vis, apele se arătau imense și neîndurătoare. Disperarea devenise aidoma morții. Dar, deodată, s-a strigat, pămînt. Pămînt! Strigătul de extaz a supus apele, a cutremurat cîtapeteazma cerului. Pămînt. Columb visîndu-se în India descoperise America. Pămînt! Pămîntul a fost cîntat de poezii lumii. — De Homer, Hesiod, Virgiliu, Ovidiu, Eminescu, Coșbuc, Ar-

ghezi. A fost sărutat de luptători. Și furat de boieri. Pămîntul românesc, de prin decembrie și pînă în martie, după ce și-a aruncat sufletul de rod în magazine, se îmbracă într-o haină albă și pură. Un drept al lui la mărire. La odihnă. La meditație. Dar odihna pămîntului e numai o părere. Dedesubt, în nenumăratele lui bîlgii, pămîntul se frămîntă. Visează! Visează grîu. Flori. Sub zăpadă, mai altfel decît străvechiul făurar He-faistos, pămîntul zămislește o nouă recoltă.

Acolo, dedesubt, pămîntul, un alchimist genial, amestecă toate culorile, toate nuanțele, pentru a găti cu dichis Primăvara. Cu talent românesc și universal îl ajută în această sarcină Proserpina.

Pămînt! Zăpadă! Dintre toate culorile pe care acesta le zămislește, dedesubt, albul ghiocilor se pare cel mai pur. Albul lor îndrăzneț sparge albul zăpezii fără margini. Ghiocii sînt primii cutezători. Mai cutezători decît poezii. Mai cutezători decît Columbii lumii.

Sărutați ghiocii! Ei sînt îndrăsneala epocii și curățenia pămîntului. Fără ghiocii primăvara nu e primăvară.

ION BANUȚA

Mari manifestări culturale ale anului 1969

(Urmare din pag. 1)

torilor din toate județele țării, cît și din partea așezămintelor de cultură. Acestea reclamă totodată și luarea din vreme a măsurilor adecvate pentru realizarea acțiunilor.

Din păcate, sînt însă județe unde nici măcar manifestările de însemnătate nu au ajuns să fie toate bine cunoscute de către toți creatorii de la sate; aceștia nu cunosc încă în suficientă măsură condițiile competitive de participare. Sînt, de asemenea, județe cu o bogată artă populară, unde nu s-au luat încă măsurile necesare pentru ca și în acest context competitiv să se pună în valoare deprinderile artistice transmise din generație în generație. Una din condițiile esențiale pentru ca creatorul popular să aibă o participare activă și cu prilejul unor alit de variate manifestări culturale-artistice, este aceea de a le cuoaște din timp pentru a se putea pregăti.

Acest program alit de vast reclamă o muncă susținută în primul rînd din partea căminelor culturale din toate satele țării noastre. Factorii care polarizează în jurul lor creatorii populari, îi încurajează și îi stimulează, îi ajută să se încadreze în concepția acestor manifestări culturale-artistice și educative sînt căminele culturale. De aceea, îndatorirea directorilor de cămine culturale, oameni care azi se bucură de un binemeritat prestigiu în sînul colectivităților unde își desfășoară activitatea, este de a manifesta atenția cuvenită față de fiecare creator popular din raza comunei respective. Antrenarea întregului detașament al cadrelor de intelectuali din mediul rural în realizarea acestor acțiuni de amploare constituie una din premisele de mare însemnătate pentru asigurarea unui înalt conținut al acestor manifestări.

Bogatul program al manifestărilor culturale-artistice consacrate celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei noastre de sub jugul fascist, reclamă în același timp un sprijin real, consecvent, de specialitate din partea caselor județene ale creației populare, o îndrumare permanentă și eficientă din partea comitetelor județene pentru cultură și artă. Numai prin luarea din timp a măsurilor necesare se va ajunge ca amatori să-și aducă pe deplin contribuția la îmbogățirea patrimoniului spiritual al poporului nostru.

Figuri de folcloriști

Mihail Lupescu

Om de o rară modestie, bădia Mihail Lupescu și-a închinat întreaga-i viață catedrei și culegerii frumuseților folclorice.

Născut la 1 august 1861, în satul Spătărești lingă Fălticeni, el a frecventat cursurile primare în comuna Bogdănești, apoi gimnaziul, la Fălticeni. După absolvirea gimnaziului, a urmat școala normală din Iași, oînd, în anul 1883, diploma de învățător. Primii ani ca dascăl și-i petrece în satul Boșteni de unde, în 1898, pleacă în comuna Zorleni, ca director al orfelinatului. În anul 1922, este numit revizor școlar.

Moș Mihail Lupescu — cum îi spuneau mulți — a fost încă de tînră apreciat ca un înimos și activ culegător de folclor. Împreună cu cunoscutul folclorist Artur Gorovei scoate revista „Șezătoarea” în care, alături de alți dascăli, a publicat culegeri folclorice, muzicale, material cultural alit de necesar șezătorilor.

Autodidact desăvîrșit, Mihail Lupescu a ținut conferințe, a participat la șezătorile populare satești, îndemnînd pe toți cei îndrăgostiți de literatura populară să culegă fără ostentare bucăți folclorice specifice zonelor respective.

Dintre lucrările publicate, amintim: „Botanica populară”, scrisă în colaborare cu Artur Gorovei și premiată de Academia Română în anul 1896, „În jurul casei” (legende și datini), „Alcătuirea unei gospodării țărănești”, „Cărticica plugarului” și altele.

Mihail Lupescu rămîne pentru literatura populară română un valoros îndrumător și culegător, o figură luminoasă a generației de dascăli dinaintea primului război mondial.

V. GHETEĂ

Ceramică din Bocșa-Circeag, județul Caraș-Severin

DINCOLO DE SCENĂ

Am urmărit cîțiva ani de-a rîndul echipa de dansatori din Ceanu-Mare de lingă Turda. I-am văzut pe scenă acasă la ei, apoi în nenumărate spectacole pînă la acela prezentat la București cînd a obținut locul I pe țară și titlul de Laureat al unui concurs republican. Dacă mi-ar cere cineva să-i împărtășesc impresiile despre această formație, pe lingă jocul lor frumos și perfect aș aminti și de o împlinire care m-a emoționat profund.

La un spectacol prezentat la Tg. Mureș și deosebit de important pentru calificarea echipei, Octavian Potra, instructorul formației, a fost nevoit, din cauza scenei prea mici, să renunțe la circa 30 din cei 130 de dansatori. Cînd a anunțat acest lucru formației, oamenii au rămas, la început, ce-i drept, cam abătuși. Dar dificultatea a fost repede depășită. Unul dintre dansatori, Ion Hădărean, a propus să intre în spectacol cei mai buni. Nici nu terminase bine ce avea de spus și s-au și prezentat cei 30 de dansatori care au renunțat să urce pe scenă. I-am întrebat atunci dacă nu le pare rău că nu vor juca. „Bine nu ne pare — mi-au răspuns — dar acum nu-i vorba de noi ci de întreaga echipă,

de satul nostru. Să joace cei mai buni”.

Mă aflam, într-o zi călduroasă de vară, în comuna Cițcău la cîțiva kilometri de orașul Dej. Pe un cîmp de lingă șosea era amenajată o arie. Cooperatorii treierau griul, lucrău de zor. La mașini se lucra cu schimbul. Inginerul cooperativei îmi arătase atunci un tînră care alimenta batoza și nu voia în nici un

nale de teatru, a anunțat că pleacă pentru un timp la Iași. A asigurat însă pe colegii săi, că se va întoarce la vreme, să n-aibă nici o grijă. Dar nu s-a ținut de cuvînt și formația a intrat fără el în concurs, nevoită să recurgă la o improvizatie.

După ce s-a întors, a încercat să-și motiveze absența. Dar echipa n-a mai vrut să joace alături de el. „Puteai să ne scrii din timp — I-au muștră Ioan Tanțău și Ana Balea — dar ai uitat de echipă, de munca noastră, a tuturor. Cum să mai avem încredere în tine! Și cum o să te privească spectatori, căci tot satul știe cum ai procedat” — îi reproșară și ceilalți membri ai formației.

Din distribuția noilor piese pe care le pregătește formația de teatru din Feleacu, numele lui Ioan Costea lipsește deocamdată.

Nu știu dacă mai curînd sau mai tîrziu el va urca din nou pe scenă, alături de colegii săi. Știu însă că directorul căminului cultural e un bun pedagog și un vechi activist cultural, instructorul formației de asemenea. Împreună cu echipa, ei vor găsi soluția cea mai bună în această problemă. Faptul în sine mi se pare însă semnificativ.

I. RADU

NOTAȚII

fel să fie schimbat. L-am întrebat de ce lucrează în două schimburi. Îmi destăinui că-i interpret în brigadă și că dacă pe scenă cîntă hărnicia se cuvine să fie printre cei harnici și la muncă, că altfel cum s-ar putea înfățișa în fața spectatorilor.

Bucur Simion, directorul căminului cultural din Feleacu, județul Cluj, îmi povestea deunăzi despre o problemă ivită în formația de teatru. Ioan Costea, un tînră, talentat interpret, care a deținut rolul principal în piesa Cuiul lui Pepelea, de V. Alecsandri, cu cîțeva vreme înaintea fazei județene a ultimei Bie-

Începînd cu acest număr, revista „Albina” deschide o nouă rubrică pe care o consacră activității artiștilor amatori. „Albumul amatorilor” își propune să înfățișeze cititorilor imagini alit mai diverse din viața cultural-spirituală a satelor noastre, din frumusețile patriei, monumente ale naturii și monumente istorice, portrete de rapsozi și creatori populari etc. În acest scop, revista adresează tuturor celor ce au îndrăgît arta fotografică rugămintea de a trimite fotografii alit mai clare și mai frumoș realizate, însoțite de explicațiile cuvenite.

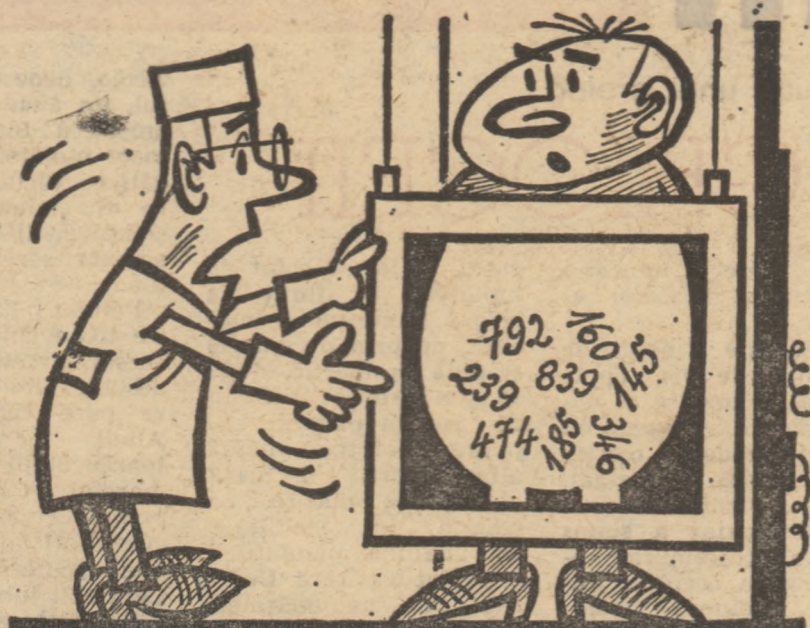
Albumul amatorului

Grup de fluierași din satul Cotu-Miculini, comuna Coțușca-Botoșani, participant la cel de al IX-lea Conțurs. Constantin Cișlaru (primul din stînga) s-a calificat ca solist instrumentist la faza județeană a concursului.

Foto: prof. C. T. GRADINARU

CARICATURA SĂPTĂMÎNII

— Cam multe cifre ai în burtă!...
— Lasă-le doctore! Le scot eu la darea de seamă!!

Desen de Nic. NICOLAESCU

INGINER ÎN COOPERATIVA AGRICOLĂ

I-am propus inginerului agronom Ilie Drăgan de la Dor Mărunt să-și scrie memoriile. Nu fiindcă s-ar apropia de sfârșitul activității, ci pentru tot ce a acumulat.

E fără dubiu un temperamental. O mimică mobilă, o gesticulație rapidă, plastică expresivă. Sînt caracteristici strict personale. Dar ele s-au răsfrînt favorabil în profesie. Omul acesta mi-a adus aminte brusca de cazul placizilor, parcă ofensați că au ajuns la țară, că simt gustul prafului și îi pîrleşte soarele. Meseria de specialist în agricultură cere, oricum, anume dinamism.

„Am fost la întreprinderea agricolă, cîștigam bine dar mă trăgea ața spre cooperativă. Am ieșit inginer în condițiile agriculturii parcelare. Am lucrat la o cameră agricolă. Și am avut un vis utopic, să fac agricultură rațională pe mari suprafețe. I-am spus unui prefect și-a ris: „Ai vrea, adică să-i asociezi pe agricultori. Știi că ești amuzant?” Pentru asta i-am și zis vis utopic. Acum îl trăiesc aievea. Mă ducea gîndul departe dar am cu mult peste ce am imaginat”.

A venit în 1961 la Dor Mărunt la cererea lui. S-a lovit de un președinte obtuz, infumurat și necinstit pe care a încercat, vorba lui, „să-l capaciteze”, adică să-l facă să gîndească, să priceapă, să acționeze. Dar celălalt n-a vrut. Și ziua-muncă era atunci 10 lei. (Fiindcă se leagă una de alta într-un mod organic). Omul acela care a ținut în loc unitatea ani în șir, pe numele lui Gheorghe Răduță, nu mai e președinte. A fost desăr-cinat, după tărăgăneli inexplicabile din partea organelor raionale, deși mărginirea lui și necinstea erau evidente. Ingerul își sugera: „S-o lăsăm, că a trecut”. Nu a trecut că nu s-a scurs un secol. Sînt numai cîțiva ani și oamenii acela trăiesc și își poartă în continuare mentalitatea în alte locuri ale marii scheme sociale. — „Mi-a mîncat înțimpierea asta un an din viață” — mărturisește în cele din urmă Ilie Drăgan.

Cele ce au urmat însă încearcă parcă să i-l restituie: adică o altă conducere și un nou președinte — Constantin Popa — receptiv, ahtiat

de cunoaștere (face liceul în se-ral), un asistent exemplar al inginerului.

Și valoarea zilei-muncă a crescut la 42 de lei.

Am stat de vorbă cu inginerul într-o duminică. Avea în sfîrșit timp, nu țîrtea telefonul, nu băga nimeni capul pe ușă. Mi-a pus în față un teanc de lucrări. Se întorsese de la Institutul din Fundulea cu care colaborează. Terenul de experiență este cooperativa agricolă Dor Mărunt. Unitatea se impune de cîțiva timp atenției. Dosarele acelea cu file încărcate de text și cifre, sintetizează ani de încercări. Sînt în ele și rîbdare și speranțe, cu carul. Tot ce a făcut el a fost găsirea unor formule valabile numai pentru Dor Mărunt. „Agricultura e o știință a locului. Mă aflu — zice el — între Fundulea și Mărculești, două instituții care emit concluzii științifice, dar fiecare avem alt tip de sol”.

— Ce rețineți totuși din termenii, din formulele sau metodele comunicate de instituția centrală?

— Numai ce ni se potrivește. Numai ce-l util.

Din 1963 au triat 10 hibrizi dubli de porumb. Au rămas trei de cea mai mare productivitate. Au repetat experiențele cu sfecla și fasolea. Toate trec mai întîi prin cîmpul experimental, caz unic în istoria Dor Măruntului. Ingerul e ajutat de opt vîrstnici, agricultori de o viață, de o conștiințozitate impresionantă. Au lot semincer de roșii „Productiva” și „Delicatesse” și au vindut AGROSEM-ului aproape o tonă și jumătate de semințe. Aș cita la sfîrșit capul unei adresei „C.A.P.-Dor Mărunt către I.C.C.P.T.-Fundulea — secția agrofitehnie”. Sînt comunicate rezultatele experimentelor cu porumb agrofitehniei năgrășat, îngrășat cu diverse doze, cu densități diferite. O altă către laboratoarele de ameliorare a porumbului și sorgului, pentru leguminoase, și sfecla de zahăr. Sînt experiențe comparative, duse timp de patru ani. I s-a stricat mașina de calcul și fuge pe la alții sau socotește singur pînă noaptea.

Tovarășe inginer, ce-ar fi, în cele din urmă să vă scriți totuși memoriile?

V. T.

Cluj — Cartierul Grigorescu

CEI CARE VEGHEAZĂ NOAPTEA

E noapte. Luminile s-au stins de mult prin case. Și în timp ce gospodarii dorm, un om merge agale prin comună, trecînd de pe o uliță pe alta. Este paznicul obștesc, căruia i s-a acordat încrederea de a veghea la liniștea și securitatea bunurilor satului. Sînt însă cazuri, și nu puține, cînd paznicii nu onorează încrederea acordată.

Cu prilejul acțiunilor întreprinse în ultimele luni de către Inspectoratul miliției județului Sibiu, au fost sancționați 31 de paznici pentru că nu și-au îndeplinit conștiințios misiunea.

Gheorghe Miltan și Petru Comiza, din comuna Șura Mare, au crezut probabil că singura obligație a paznicilor este să nu doarmă acasă în patul lor. De aceea s-au retras într-o capînd din curtea maga-

zinului universal și au visat în liniște. Teodor Poroițiu, la fel de somnoros ca și ceilalți doi consăteni ai lui, s-a dovedit mai ingenios. El s-a culcat în sediul cooperativei agricole, dar a avut grijă să încuie poarta ca nu cumva vreun hoț să îi tulbure somnul.

În comuna Slimnic — Ilie Tică, Simion Catalin și Ioan Mindran în loc să stea de veghe, fiecare în sectorul ce i-a fost repartizat, s-au strîns în incinta consiliului popular și au stat la povești. Într-o altă noapte, tot la Slimnic, patru paznici și-au dat întîlnire la o nunță care avea loc în sat. N-au rezistat tentației de a bea cîteva pîhărele după care s-au dus la culcare.

Se pare că nu s-a înțeles pe deplin misiunea pe care o au paznicii. În multe locuri se proce-

dează cu prea multă ușurință la numirea acestora. În comuna Miercurea, de pildă, există paznici obștești în vîrstă de peste 60 de ani, știut fiind că aceștia nu au îndeobște nici măcar energia necesară efectuării rondurilor de noapte. La Rășinari este și mai evidentă lipsa de responsabilitate cu care s-au numit paznicii obștești. Unul dintre ei are antecedente penale sau cum s-ar spune — lupul a fost pus paznic la oi.

Păstrarea avutului personal și a celui obștesc este grija de căpetenie a fiecărui cetățean, dar pentru paznici ea constituie o sarcină ce trebuie îndeplinită cu sfințenie. Nici o abatere nu este permisă deoarece ar deschide o poartă de intrare celor necinstiți. Această poartă trebuie bine ferecată.

A. CROITORU

ATENȚIE LA „PRIETENI”

Satul Criș se află în zona deluroasă din nordul județului Brașov. Aici, pe lângă culturile potrivite condițiilor de climă și sol, sătenii se ocupau cu creșterea animalelor, cu pomicultura și alte îndeletniciri, fiind cunoscuți ca oameni harnici și pricepuți. Cu cîțiva ani în urmă membrii cooperatori plănuseră să-și dezvolte sectorul pomicol, să înmulțească animalele, aceste două ramuri urmînd să le aducă venituri frumoase. Se făceau calcule iar casierul Nicolae Chiș se și vedea așezînd teancurile de bani în casa cooperativei.

În iarnă am fost din nou la Criș. Era la sfîrșit de an și doream să aflu rezultatele. Erau destul de slabe. În zootehnie, spre exemplu, în timp ce cheltuielile au fost mai mari cu 30 de mii de lei, venitul a fost cu 230 de mii sub prevederi. Nici în sectorul pomicol lucrurile nu stau prea bine. Nu e de mirare că acestea s-au resimțit și în valoarea zilei-muncă.

Am întrebat de Chiș Nicolae. Nu mai era casier. „A plecat în concediu de odihnă — răspunde cineva cu ironie. A primit vreo 7 ani, cu confiscarea averii”.

Așadar Chiș Nicolae a făcut re-

vellionul '69 după gratii. Și va mai face și altele. O merita?

— Fără îndoială, răspunde Umeraldt Siegfried, contabilul șef al cooperativei. Delapidare repetată, pe care apoi a încercat să o camufleze prin falsuri.

— Întocmea dispoziții de plată fictive, semnînd în fals pe cei trecuți în borderouri, ca și cînd ar fi făcut plata sumelor menționate, completează președintele Ioan Schmidt. Pînă și de pensiile unor cooperatori s-a atins. Bani sustrași i-a cheltuit în chefuri și petreceri.

— A încasat bani din licitația fructelor în sectorul pomicol din Mesendorf, adaugă șeful brigăzii zootehnice Shurz Mihai, găsit, de altfel și el cu unele mici nereguli la brigadă.

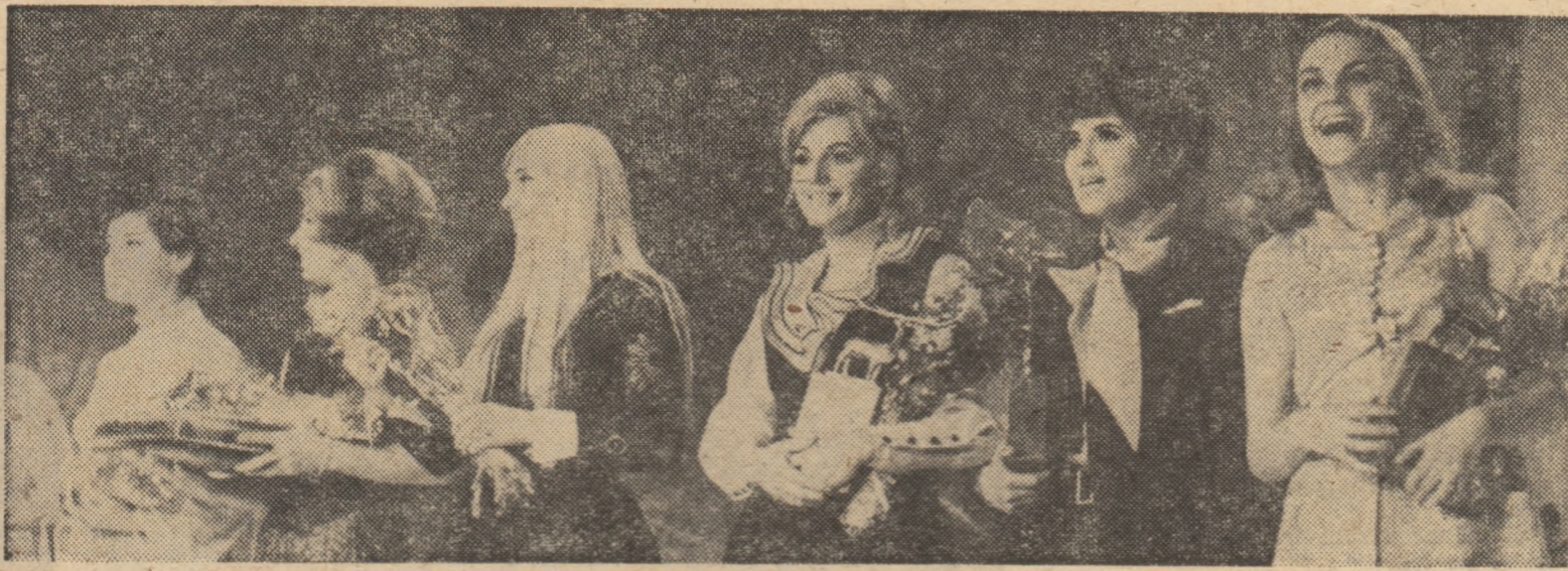
Toată lumea înfierăază actele comise de fostul casier. Se dau amă-

nunțe, se explică procedeele. Opinia publică — și cu atît mai mult legile — nu iartă asemenea fapte.

Dar în cei aproape doi ani, cît a dres busuiocul la casierie măsluînd acte și borderouri, Chiș a lucrat între oameni. Cîtăm dintr-un act aflat la dosarul cercetărilor... „întocmea dispoziții (e vorba de dispoziții de plată) semnate numai de Chiș Nicolae, nevizate de controlul preventiv, nici de contabilul șef și fără aprobarea președintelui”. Și mai departe: „Cu toate că erau cunoscute faptele casierului, conducerea cooperativei nu s-a sesizat” (și doar din comportarea casierului se putea deduce că ceva e în neregulă). Se încingeau chefuri, cu „prieteni”, se bea la circumă din banii însușiți în mod necinstit de casier. Oare ciocnind paharul cu subalternul său (și

nu o dată), contabilului șef Umeraldt să nu-i fi trecut prin minte că dărnicia lui Chiș întrece posibilitățile sale financiare? Unde a fost controlul contabilului șef, al președintelui, al celorlalți investitori de adunarea generală cu paza avutului obștesc? Soția fostului casier, presimțînd primejdia, a făcut tot ce-a putut pentru a-și readuce soțul pe drumul bun. Au mai încercat cîțiva cooperatori pe care i-am numi „prieteni adevărați”. A fost însă prea tîrziu. Dacă de la început ar fi existat un control riguros, dacă forța opiniei publice s-ar fi simțit încă de la primele manifestări ce dădeau de bănuț, Chiș Nicolae s-ar afla acum în mijlocul familiei, în mijlocul tovarășilor săi de muncă. În sfîrșit, dacă președintele Smidt Ioan — om harnic de altfel — ar fi ajutat de ceilalți membri ai consiliului, dacă toți cei care încălca disciplina cooperativei ar fi trași la răspundere, ca ciobanul Gheorghe Gheorghe, spre exemplu, cooperativa agricolă din Criș ar putea să devină în scurtă vreme o unitate care să se numere printre fruntașe. Și atunci ar crește și valoarea zilei-muncă. Posibilități sînt.

CL. MUNTEANU

Juriul s-a pronunțat

Anchetă internațională

Care este relația folclor - muzică ușoară ?

ION DUMITRESCU — președintele Uniunii compozitorilor din România, președinte de onoare al Comitetului de organizare al festivalului. În țările unde folclorul a dispărut, muzica ușoară împlinește de mult necesitatea oamenilor, și în special a tineretului de a cânta. La noi, unde folclorul este viu, muzica ușoară este o producție separată dar nu poate avea un drum absolut independent, ci trebuie să se inspire din melosul popular. Numai așa se va afirma și pe plan internațional — aceasta dându-i tocmai semn distinctiv, personalitatea, specificitatea. Încăputurile școlii românești de muzică ușoară vădesc inspirația sa folclorică. Să ne gândim numai la melodiile lui Ion Vădulescu, Ionel Fernic, la Truli-Truli ce s-a cântat la actualul festival... Toate păstrează mustul muzicii populare. A părăsi această linie și a copia modele străine e greșit.

TEREZA KESOVYA (Iugoslavia): Poate din cauză că sunt fiică de jărani mă simt legată de melodiile noastre populare, de folclorul în general. Ador folclorul românesc. La Paris am înregistrat un succes enorm cu o melodie bazată pe o doină. E vorba de penultima bucată a recitalului meu de la Brașov. De altfel, dacă ați urmărit acest recital ați putut desluși cu precizie răspunsul meu: sunt pentru introducerea în repertoriu a unor cîntece bazate pe linii melodice specifice folclorului.

WALDEDAR MATUŠKA (Cehoslovacia): Eu nu sînt un adept al prelucrării folclorului ci al redării lui nealterate. Ori folclor ca atare, ori muzică ușoară. În care muzică ușoară se pot folosi, ce-i drept, unele instrumente populare pentru anumite sonorități. Eu folosesc uneori un sitar — instrument hindus — întrebunțat cîteodată și de formația The Beatles. Acum mi-am cumpărat un noi. Am un jambalagiu excelent la Praga cu care vreau să cînt Ciocîrlia dv. care este o bucată de mare strălucire și virtuozitate. Iubesc foarte mult folclorul românesc pe care l-am studiat după cum am studiat folclorul nostru sau cel hindu.

BORIS PARSADANJAN — compozitor, membru în juriu (U.R.S.S.): Sînt de partea muzicii inspirate din folclor. Muzica dv. poate fi recunoscută imediat nu numai după intervalele melodice caracteristice ci și după întreaga atmosferă ce o degajă. Cîntecul românesc de calitate se împune tocmai prin specificul ei.

MIE NAKAO (Japonia): Prin muzica populară japoneză pe care o am în repertoriu trebuie să înțelegem de fapt melodii de mare popularitate. La noi muzica folclorică e exotică chiar și pentru tinerii japonezi. Tineretul preferă muzică ușoară fie ea europeană sau americană. Și repertoriul meu ține seama de preferințele celor pentru care cîntă.

ANDREAS RAZUMOVSKY — critic muzical (R. F. a Germaniei): Eu pledez pentru cîntecele care se bazează pe elemente folclorice stilizate. Și în acest sens admir creațiile pe teme românești.

ROMANTICUL ÜDO JURGENS

Dacă ar exista un premiu pentru tenacitate și perseverență în muzica ușoară acesta ar trebui să fie atribuit lui Udo Jürgens. Pentru că — pînă la „marea lovitură” dată în 1960 la Festivalul Eurovizionii (retransmis și în țara noastră) cu melodia Merçi, chérie, care-i aduce celebritatea mondială — cariera sa a urmat un drum lung și anevoios.

Ne-am adresat compozitorului-interpret cu intenția de a împărtăși cititorilor Albinei cîteva din părerile sale despre muzică.

— Domnule Jürgens, sînt convins că nu mai țineți minte că ne-am cunoscut acum cinci ani la Cluj cu ocazia turneului întreprins în România ca solist al orchestrei Willy Fintel. Dar poate vă mai amintiți de succesul uriaș al concertului dv.

— Într-adevăr îmi amintesc în primul rînd de Cluj — un oraș minunat — și de entuziasmul public studențesc. Dar să știți că genul acela de succes — sau mai bine zis cîntecele cu care obțineam pe atunci succesul de public — nu erau toate pe placul meu.

— Recitalul dv. de pe scena festivalului a constituit o veritabilă surpriză. Diferența față de trecutul turneu în România mi se pare enormă. Parcă aș fi avut în față un alt cîntăreț.

— Acum am venit cu formația mea, deci concertul actual îmi împlinește mai bine dorințele de repertoriu. Dar și atunci cîntam unele melodii lirice în care mă acompaniam cîte o dată singur la pian. Poate că au trecut mai neobservate. Și apoi a fost o perioadă, a rock-ului, a twist-ului, cînd dacă te prezentai cu altceva riscai să fii fluturat. Sînt mulțumit că acum în muzica ușoară nu există o tendință exclusivistă. Sînt mai multe linii de dezvoltare: stilul Beat, cel romantic...

— La repunerea „în drepturi” a muzicii romantice ați contribuit și dv., interpret venit din țara valsului și cu o serioasă cultură muzicală clasică.

— Printre mulți alții. Dar trebuie să mărturisesc că — așa cum am declarat și presei după ce juriul Eurovizion mi-a decernat în unanimitate Marea premiu — am fost fericit în primul rînd pentru că acesta însemna recunoașterea stilului pe care l-am adoptat.

— M-ar interesa să știu dacă v-ați întâlnit cu muzica românească ?

— Încă de la prima mea vizită în România am rămas nespuse de impresionat de varietatea melosului popular românesc. La fel și de nivelul interpretelor români, chiar și cei din fiecare restaurant în care am intrat. Voi oăuta să-mi procur o culegere de melodii folclorice pentru că s-ar putea să compun ceva inspirat din folclorul românesc.

— Ce părere aveți despre acest fenomen al secolului — muzica ușoară ?

— Ori ce observator cît de cît atent nu mai poate trata cu superficialitate muzica ușoară, care a cucerit sute de milioane de ascultători. E adevărat că melodia de muzică ușoară e trecătoare dar fenomenul rămîne.

— Știu că aveți doi copii. Aș vrea să știu cum ați vedea o eventuală intenție a lor de a se dedica muzicii ușoare ?

— Depinde. Dacă au talent, nu m-aș împotrivi. Dacă ar fi însă să urce numai datorită numelui meu, mai bine lipsă !

— Cum vă simțiți la Brașov ?

— Cu toată sinceritatea: minunat. Festivalul e excelent. Organizarea e semeipomenită. Și asta o spune un om care a participat la multe festivaluri. Am rămas cu minunate amintiri și de la vizita pe care am făcut-o împreună cu formația mea în comuna Hărman, unde am fost oaspetele sătenilor din localitate.

— Nu-mi veți lua, sper, în nume de rău, dacă voi încheia acest interviu adresându-vă tocmai cuvintele din titlul celebrului dv. șlagăr: Merçi, chérie!

GRÉCO ȘI BARBARA

În eterna rochie-i neagră de la care poate să se trage și renumele de „soarele negru”, Gréco ne-a apărut în ultima seară a festivalului ca o întrușchirare a desăvîșirii. Cu un gest scurt și-a întins mîinile iar vocea sa — ce poartă în ea „milioane de poeme pe care nimeni nu le va putea scrie vreodată”, după cum spune Jean-Paul Sartre — și-a desfășurat aripile sonore peste sală, peste etern. Miini — aripi. Mi s-a părut că Gréco cîntă în primul rînd cu mîinile, că în ele poartă însăși poezia.

Frunze moarte, Acordeon, Furnica sînt fiecare niște miniaturi cizelate cu grijă de bijutier. O fremătare a arcurilor sprîncenelor, o respirație, o tresărire a feții sînt petele de culoare. Iar fiecare miniatură — o punte aruncată spre Poezie. O ascultă pe Gréco și te întrebi ce e : muziciană, actriță, poetă, femeie ?

Barbara e altfel. Și totuși alfit de asemănătoare. Barbara înseamnă un parfum straniu și tulburător. Voce și privire. De fapt Barbara nu cîntă. Ea se deștăinuie. Sau își face desăvîșiri și-și. Stă undeva ascunsă în spatele pianului și nu-și arată dect o mînd, un profil și cîteodată, ochii. Din cînd în cînd ne descoperă și pe noi — spectatorii — martori la confesiunea sa.

Melodia e a ei nu numai pentru că ea a compus-o. Versurile sînt ale sale nu numai pentru că ea le-a scris. Ci pentru că ea le spune. Și pentru cum le spune. Vorbește cîntînd și cîntă vorbind, fără să intre în rigorile unei anumite formule ritmice muzicale de la un capăt la celălalt al buccii. Magiciană a expresiei, Barbara acordează intensitatea și fîmbrul sonor la vibrațiile sale sufletesti, ridicînd simplitatea, firescul, la altitudini ce nu pot fi atinse dect de marii artiști.

În urmă cu trei ani treburile m-au silit să iau calea, pentru o vreme abandonată, a anchetei reportericești. Urma să descopăr în marginea cartierului Balta Albă și dincolo de Baba Novac amplasamentul unui bloc ce urma să se construiască și al cărui locatar proiectam să devin. Teritoriul ce îl îngloba — foarte înîns și deocamdată pustiu — se numea Titan, poate după numele unei minuscule gări, pierdute în cîmp.

În Bucureștiul știut de toată lumea, strada care ducea spre marginea de sud-est a orașului se numise cîndva : Drumul murgului. De la aceasta și pînă la punctul ce marca unul din capetele liniei tramvaiului 18 nu fuseseră vizibile dect niște bojdeuci, un atelier de textile, depoul Dudești și, ici și colo, cîteva case mai acătări.

Acum se întinde un univers. A răsărit, cu adevărat, ca într-o poveste presărată cu miracole, o puzderie de blocuri, care de care mai cuprinzătoare și mai moderne. Situațiile lor privesc cerul cu un aer foarte sigur. Au și de ce : linie arhitectonică plăcută, masivitate, confort. Construcțiile acestea de cîte nouă sau unsprezece etaje înnoilează locul și îi definesc dimensiunile. Pe bulevardul Leontin Săldă-

Un colț de București în veșminte noi

Jan, numai pe o singură porțiune, lungă cam de vreo trei-patru kilometri, se înalță acum zeci de blocuri cu patru sau mai multe nivele, adăpostind în jur de 4 000 de familii.

Bulevardul însuși este larg ca o autostradă și beneficiază în imediata vecinătate de prezența unui lac cu două ochiuri de apă încercuite de zone verzi. Se proiectează pînă în 1971 realizarea unui vast complex de agrement cu strand, restaurant, alei de promenadă și cinematograful în aer liber.

Pe latura dinspre sud a cartierului, anume în lungul bulevardului Ion Șulea, s-a ridicat în ultimii ani o altă zonă de locuințe moderne, dispuse în cvartaluri de blocuri ce vor depăși curînd limita Termocentralei București-sud. După cum s-a și precizat în presă, planuri de viitor intenționează să valorifice perimetrul dintre capătul liniei 18 și Uzina Policolor, pentru a spori și aici cu noi spații construite zestrea de apartamente a Capitalei.

Oricum, Titanul a înregistrat una din cotele cele mai înalte și prin ritmul de locuințe date în folosință a relevat dinamica unei însemnate activități.

Trebuie amintit și un alt aspect legat de efervescența creatoare ce domină creșterea „Titanului”. Am în vedere spațiile comerciale și cele culturale afectate sau în curs de edificare. Cîteva școli noi, cu clădiri spațioase, trei complexe comerciale în lucru, o nouă piață pentru gospodine — tată succint sub ce formă se înnoiește un colț din București, așiat pînă acum cîtiva ani în stadiu de suburbie.

Personalitatea „Titanului” în afirmare, stimulează fantezia cetățenească. De cînd a fost dată în folosință noua clădire a centralei telefonice, cel mai nou obiectiv dintre cele preconizate, oamenii se îngrijesc să amenajeze cît mai frumos terenul de acolo, peluzele din fața caselor ; au plantat puieți și au produs în răsadnițe proprii seci de mii de flori.

Cine va mai recunoaște Titanul peste cîtiva ani ?

sticlele in bani

PREDÎNDU-LE LA CENTRELE DE RECUPERARE

I. R. V. A.

Fabrica „DERO“ PLOIEȘTI vă oferă spre cumpărare produsele „ALBA SUPER“ și „ALBA LUX“ in noile ambalaje „DERO SUPER“ și „DERO LUX“, la aceleași prețuri.

A. apărut nr. 2
al revistei
„Magazin istoric“
avînd următorul
cuprins :

G. Macovescu : Vasile Alecsandri diplomatul
Memento — martie '69
W. Holmquist : Lumea nordică și cultura europeană
L. Demeny : Transilvănenii și revoluția burgheză din Anglia
Al. Alexianu : Peripețiile unei nunți domnești
Gh. Tutui : George Călinescu — intelectualul militant
P. Nichita : Ocuparea prefecturii Craiova
B. L. Montgomery : Amiralul Nelson
O. Matichescu : „Ridicați glasul vostru de protest...“
Panoramic
A. Simion : Noptile bucureștene ale cuțitelor lungi (III)
A. Moiescu : Rafael arheolog
Al. Gh. Savu : Microarhiva „Magazin istoric“ — Din lumea eroilor lui Caragiale
Semnal
I. Felea : Un om de seamă — I. C. Frimu
St. Brezeanu : Bayard — Păcate și virtuți cavalești
P. Bărbulescu : „Ștefan Vodă ne-a poruncit să-ți vorbim“
O. Lustig : Imperiul morții
Vl. Mihăilescu : Arde bazarul „Charité“
St. Andreescu : Radu de la Afumași sau Radu cel Mare ?
Poșta redacției

**PRIETENUL
LA NEVOIE
SE CUNOAȘTE
ANVELOPA —
LA DRUM**

**DURABILĂ
REZISTENȚĂ
ADERENTĂ**

Danubiana

**ANVELOPA IDEALĂ PENTRU
AUTOCAMIOANE ȘI AUTOBUZE**

VALORIFICAREA PRIN ORGANIZAȚIILE ȘI ACHIZIȚIILE ANIMALE, VEGETALE ȘI DEȘEURI METALICE—SI

NOI AVANTAJE OFERITE DE COOPERATIVELE DE CONSUM CONTRACTANȚILOR DE PRODUSE AGRICOLE

Contractarea unor produse agricole din gospodăria personală prin cooperativele de consum reprezintă un mijloc de valorificare avantajoasă care stă la dispoziția producătorilor. An de an se concentrează însemnate cantități de păsări, din toate sortimentele, îndeosebi găște îndopate, precum și alte produse ca: miere și ceară de albine, iepuri de casă, fin, fasole.

Printre avantajele acordate producătorilor contractanți sînt și avansurile în bani, care reprezintă 40 la sută din valoarea produselor contractate. Aceste avansuri li se pun la dispoziție înainte de începerea organizării producției pentru anul respectiv, sprijinind astfel muna și creîndu-se condiții optime în vederea asigurării livrării produselor. La miere și ceară de albine, spre exemplu, ținînd seama de necesitățile apicultorilor, contractarea producției pentru anul 1969 a început încă din luna octombrie 1968.

În afară de avansuri în bani, producătorilor contractanți li se acordă prețuri avantajoase față de cele de valorificare pe calea achiziționărilor.

Astfel, la păsări, diferențele între prețurile de contractare sînt de 1,00 lei/kg. găini, 3,00 lei/kg. la găște îndopate, 1,50 lei/kg. la pui etc. La miere de albine în medie de 1,50 lei/kg.

De mare importanță e faptul că prețurile sînt ferme, cooperativele contractante avînd obligația de a prelua cantitățile la prețurile stabilite, chiar dacă prețurile pe piața neorganizată sînt mai mici la data preluării.

În afară de avantajele de preț, crescătorii de păsări contractanți primesc de la stațiile de incubajie ale cooperativei de consum pui de o zi pentru mărirea efectivelor de păsări sau pentru asigurarea crescătorilor respective cu rase selecționate.

Printre avantajele apreciate de producători și acordate contractanților sînt furajele. Pînă în acest an au primit furaje numai contractanții de găște îndopate.

Conform ultimelor reglementări, avîndu-se în vedere cererile crescătorilor de iepuri de casă, începînd din acest an se vor acorda contractanților cite 2 kg furaje concentrate ca orz, ovăz și porumb pentru fiecare kg de iepure de casă viu contractat și livrat.

Sortimentele de furaje și cantitățile acordate pentru 1 kg de carne de iepure de casă sînt de: 0,8 kg. porumb, 0,8 kg. ovăz și 0,4 kg. orz.

La încheierea contractelor, crescătorii vor primi pînă la 50 la sută din cantitatea de furaje concentrate stabilită prin contract. De asemenea, se acordă cite 12 kg. fin pentru fiecare iepure de casă matcă prevăzut în contract, ca bază de producție, la prețuri de stat.

Acordarea de furaje concentrate precum și faptul că producătorii crescători de iepuri sau cei ce doresc să se ocupe cu această îndeletnicire, primesc și iepuri matcă selecționați de la unitățile cooperativei de consum valorificatoare, alături de celelalte avantaje ale contractării (preț și avansuri în bani), creează toate condițiile dezvoltării acestei îndeletniciri. Se poate aprecia, pe bună dreptate, că prin acordarea de furaje concentrate se poate cuprinde în această îndeletnicire un număr mai mare de locuitori, îndeosebi din unele localități unde există forță de muncă disponibilă (pensionari, gospodari mai în vîrstă) care se poate antrena rentabil în această activitate, fiind astfel înlăturată una din greutățile principale: lipsa de furaje semnalată de către unii producători.

Avînd în vedere interesele reciproce ale cooperativei de consum, care valorifică, prelucrează și desfac acest produs la export cit și cele ale crescătorilor care pot obține însemnate venituri din această îndeletnicire, conducerea și achizițiile cooperativei stau la dispoziția crescătorilor pentru contractarea iepurilor de casă.

De asemenea, așa cum am arătat mai sus, se pot satisface și cererile de matcă precum și îndrumarea tehnică necesară prin pliantele și

broșurile care cuprind toate îndrumările necesare creșterii iepurilor de casă pe care cooperativele de consum le pun la dispoziția crescătorilor.

După cum se știe, contractanților de miere și ceară de albine li s-au creat, pe lângă condiții avantajoase comune tuturor produselor (avansuri în bani și prețuri) și alte avantaje specifice acestei îndeletniciri. Este vorba de transportul stupilor în pastoral, cu mijloace de transport puse la dispoziție de întreprinderile de valorificare cu plata în bani și produse precum și baze melifere gratuite și bidoane pentru recoltat mierea.

În afară de aceste avantaje, pentru sprijinirea apicultorilor în dezvoltarea stupinelor organizațiile cooperativei de consum pot pune la dispoziția apicultorilor și familii de albine în stupi, la preț de stat, cu plata în miere. Costul stupilor se achită pe bază de contract pe termen lung, pînă la 5 ani, în cantități de miere eşalonate anual.

Astfel de contracte s-au încheiat într-o serie de județe din țară cu rezultate deosebit de bune, dovedindu-se că și pe această cale, apicultorii pot primi un sprijin concret în dezvoltarea stupinelor ce le posedă în mărirea ciștigurilor realizate de pe urma acestei frumoase îndeletniciri.

Acordarea avantajelor de contractare este una din principalele obligații ale cooperativei de consum. În același timp, aceste unități au obligația de a pune la dispoziția contractanților condițiile de calitate pe care trebuie să le îndeplinească produsele la predare.

Este necesar, de asemenea, să se explice producătorilor contractanți îndeosebi aceluia care au mai puțină experiență contractuală în ce constă aceste condiții privitoare la calitate.

Printre principalele obligații ale producătorilor contractanți sînt: predarea produselor la termenele prevăzute în contract în cantitatea și la calitatea contractată. Pentru a realiza aceste condiții de bază ale contractelor, contractanții trebuie să ia din timp măsurile necesare de asigurare a producției.

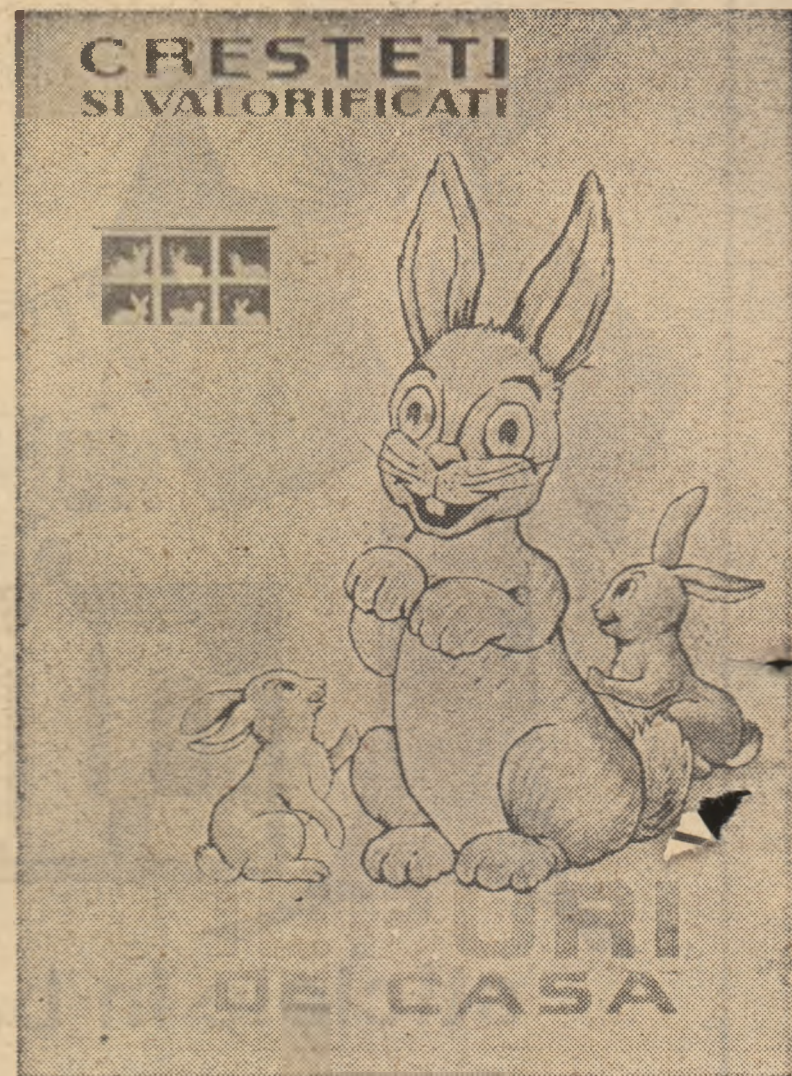
Pînă în prezent, au fost încheiate contracte pentru însemnate cantități de produse. Această activitate continuă. Conducerea de cooperative au primit sarcina de a sta permanent la dispoziția contractanților și de a le crea condițiile necesare, pentru a folosi avantajele valorificării produselor pe calea contractărilor.

D. FĂINIȘI
director general în Centrocop

Gospodine și crescători de păsări!

PENELE de la păsările sacrificate constituie o sursă importantă pentru obținerea unor venituri suplimentare. Strîngeți orice cantitate de PENE și valorificați-le prin unitățile și achizițiile COOPERATIVELE DE CONSUM, care vă plătesc la predarea PENELOR prețuri avantajoase. PENELE întrebunțate sau folosite din perne sau plăpumi nu le aruncați deoarece pot fi valorificate în aceleași condiții.

ÎN SPRIJINUL CREȘCĂTORILOR

Creșterea păsărilor în gospodăria personală oferă diverse avantaje producătorilor, ceea ce a determinat ca această îndeletnicire să se extindă în aproape toate gospodăriile țărânești, numărul păsărilor mărindu-se tot mai mult. În cadrul acestei activități, una din problemele importante o constituie îmbunătățirea rasei pe care o avem în gospodărie, deoarece în funcție de caracteristicile rasei de păsări se va putea asigura o producție mare de ouă sau de carne, iar în unele cazuri ambele produse.

Unii crescători de păsări, pentru a-și asigura un număr sporit de pui — prin incubajie naturală, — obișnuiesc să aleagă pentru clocit ouă mai mari. Este o practică ce dă rezultate foarte mici în comparație cu randamentul pe care îl oferă în creșterea păsărilor incubajie artificială. Necesitatea îmbunătățirii raselor de păsări din țara noastră a determinat ca rețeaua de incubajie artificială să înregistreze an de an o dezvoltare tot mai mare. De altfel, la acestea au con-

tribuit și cererile tot mai mari din partea crescătorilor de păsări pentru pui de o zi de stațiunile de incubajie. În prezent, se poate afirma că mărît cu mult numărul gospodăriilor personale în care s-a renunțat la incubajie naturală avînd în vedere avantajele deosebite ce se obțin prin procurarea de pui de o zi rezultate prin incubajie artificială.

Pe lângă faptul că incubajie artificială are rolul de a oferi pui din rase cu mare productivitate, creează crescătorilor păsări posibilitatea de a scoate din producția de ouă găinile necesare incubajiei naturale (pentru clocit). Pe de altă parte, cantitățile mari de ouă ce se pierd prin incubajie naturală ca neproductive, pot valorifica în condiții avantajoase.

Un mic calcul ne arată că prin incubajie naturală, 100 de ouă puse la clocit rezultă circa 75 de pui, ceea ce înseamnă că de la bun început se pierd 25 de ouă. Da-

Productia de ouă a constituit totdeauna o preocupare de seamă în gospodăriile personale din mediul sătesc, atît pentru satisfacerea necesarului de consum propriu, cît îndeosebi pentru obținerea unor venituri suplimentare.

Interesul pe care îl acordă crescătorii de păsări mării producției de ouă este oglindit și de cantitățile de ouă din ce în ce mai mari, ce sînt valorificate prin unitățile de achiziție ale cooperativei de consum.

Astfel, cantitățile de ouă valorificate de către membrii cooperativei agricole de producție și producătorii cu gospodării individuale în anul 1968 prin unitățile de achiziție ale cooperativei de consum reprezintă o creștere de 23 la sută față de cantitățile valorificate în anul 1964, adică peste 80 milioane bucăți ouă mai mult.

Pe lângă obținerea unor cantități mai mari de ouă, preocuparea crescătorilor de păsări a fost și aceea de a obține ouă de calitate mai bună, adică ouă cu o greutate mai mare, acțiune care s-a realizat în mare măsură prin îmbunătățirea raselor de păsări din gospodăria personală. De altfel, această preocupare pentru îmbunătățirea calității producției de ouă a fost susținută în principal de unitățile de achiziție ale cooperativei de consum, care începînd din anul 1964 au introdus sistemul de cumpărare pe mărime cu prețuri diferențiate (ouă mari — peste 50 gr bucata și ouă mici între 40—50

gr bucata, cu

du-se cu ajutorul
Mergînd pe
nuare a crescu
obținerea și v
mai mari de
ției de consum
s-a trecut la
stimulativ de
ouălor. Astfel

PRODU

prețurile de
uniforme pe
cu anul 1968
diferențiate pe
La această d
cumpărare a
necesitatea de
îndeosebi în p
cînd producția
iar cheltuielile
treținerea păs
tul aplicării n
bunătățile s-a

RII COOPERATIVEI DE CONSUM A UNOR PRODUSE A IMPORTANTĂ DE VENITURI SUPLIMENTARE

Cu toate că industria minieră furnizează ponderea cea mai mare din materiile prime necesare industriei siderurgice, se pune un accent deosebit pe darea în circuitul economic a tuturor cantităților de deșeuri feroase și neroase disponibile, materii prime valoroase pentru industria grea. Asemenea preocupări sînt și în alte țări, unăoară în Anglia — țară cu industrie siderurgică dezvoltată.

Deși țara noastră dispune de bogate zăcăminte de minereuri de fier, industria siderurgică, în plin avînt, utilizează toate cantitățile de deșeuri metalice provenite atît din desfășurarea procesului tehnologic al producției, cît și din metalul vechi colectat de la populația de la orașe și sate. În acest scop, cooperarea de consum a primit sarcini pentru achiziționarea unor cantități importante de deșeuri metalice provenite din gospodăriile cetățenilor în mediul rural, materii prime care trebuie să contribuie la aprovizionarea uzinelor. Este adevărat, de la sate nu se pot strînge decît circa 35—40 milioane deșeuri metalice anual, cantitate care echivalează cu cea livrată de o singură uzină, cum ar fi uzina „23 August” de exemplu, totuși Centrocoop acordă acestei surse de la sate o atenție deosebită. Cele peste 28 000 de unități ale Centrocoop întrețin legături zilnice cu fiecare gospodărie țărănească prin activitatea de desfacere a produselor industriale și prin valorificarea de produse agro-alimentare.

Aparatul de achiziții folosit în reali-

VALORIFICAREA DEȘEURILOR METALICE ȘI A PRODUSELOR SPECIFICE D. C. A. PRIN UNITĂȚILE COOPERAȚIEI DE CONSUM

zarea cantităților de produse agro-alimentare mergînd de la o gospodărie la alta, identifică și cantitățile de fier vechi și deșeuri metalice aflate în gospodării. Deși mici, față de volumul uriaș de materii prime necesare industriei siderurgice în plin progres, cantitățile de fier vechi și deșeuri metalice din mediul rural, reprezintă o contribuție prețioasă tocmai prin faptul că însumează eforturile unui aparat imens în toate satele care adună kilogram cu kilogram metalul vechi dintr-un număr mare de gospodării țărănești.

Sarcina ca industria bunurilor de consum să înregistreze în anul 1969 un ritm de creștere la nivelul celui stabilit pentru grupa A a reieșit din cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara C.C. al P.C.R. din 16—17 decembrie 1968.

Acțiunea de extindere și intensificare a colectărilor de produse și deșeuri D.C.A. se înscrie pe linia asigurării nevoilor de materii prime pentru satisfacerea într-o gamă cît mai largă cu produse de larg consum a populației de la orașe și sate.

În afara cantităților de produse și deșeuri intrate în fondul de stat prin unitățile D.C.A. care sînt prezente în localitățile mai mari din țară, avînd acolo secții și subsecții de colectare, mai rîmîn încă resurse disponibile în gospodăriile populației, chiar și după ce din aceștia și-au asigurat nevoile proprii, prelucrînd aceste materii prime în articole de îmbrăcăminte potrivit portului local. Pentru a veni în ajutorul țărănimii muncitoare și pe linia preluării oricăror produse și deșeuri D.C.A. la prețuri de stat, Centrocoop a luat măsuri pentru a înlesni valorificarea

surplusului de deșeuri și produse D.C.A. din gospodăriile producătorilor prin unitățile cooperativei de consum.

Specificăm care sînt acele produse ce fac obiectul achizițiilor: lîna provenită de la oile de toate rasele, piei de animale de toate speciile (bovine, ovine, caprine etc.), deșeuri textile (lînă, bambac, in și cînepă, mătase) deșeuri de hîrtie, păruri de animale etc. Numai la deșeurile de hîrtie cooperarea de consum a predat în ultimii ani industriei de celuloză în medie, circa 1 000 tone pe an, contribuind la mărirea producției de hîrtie și a economisirii de material lemnos, care a putut fi utilizat mai rațional, dîndu-i-se o prelucrare superioară, obținîndu-se prin aceasta o valoare economică mult superioară decît dacă ar fi fost transformat în hîrtie.

Alături de achizițiile realizate la alte produse ca: ouă, păsări, pene, lepuri de casă, miere de albine și altele, achizițiile de deșeuri metalice și de produse și deșeuri cu specific D.C.A., provenite din gospodăriile din mediul rural, conduc pe de o parte la mărirea cîștigurilor personale ale producătorilor iar pe de altă parte prin intrarea în circuitul economic a deșeurilor cu specific D.C.A. se creează condiții pentru mărirea bazei de materii prime pentru industria republicană, diversificarea producției și aprovizionarea mai bună a populației cu bunuri de larg consum.

Dr. KAPPEL FRANCISC

E PĂSĂRI

Considerăm că pentru cloceala a 100 de ouă avem nevoie cel puțin 5 găini, rezultă că p de circa 75 de zile (perioadă în care găinile cloacă își încep producția de ouă) 5 găini sînt scoase din producție. Calculînd numai o producție de 55 de ouă în această perioadă pentru fiecare găină, rezultă că ce clocește și crește, rezultă încă o pierdere de 275 de ouă, deci în total o pierdere minimă de 300 ouă. Pentru a veni în sprijinul producătorilor de păsări, unitățile cooperativei de consum au înțeles în mare măsură rețeaua stațiilor de incubație artificială, producția puilor de o zi în continuă creștere. Astfel că producția puilor de o zi în stațiile de incubație artificială începe încă din luna ianuarie, creează un avantaj deosebit celor care-și procură puil de o zi, deoarece, puicufele rezultate din puil produși în lunile ianuarie-februarie

intră în producția de ouă în toamna aceluiași an.

Mai trebuie evidențiat faptul că în cadrul acțiunii de stimulare a crescătorilor de păsări, unitățile cooperativei de consum oferă producătorilor care contractează livrarea de păsări, contra cost, puil de o zi din rase de mare productivitate. Puil de o zi pot fi obținuți și fără a-i plăti, valoarea lor fiind considerată ca avans la încheierea contractului și se reține la predarea păsărilor contractate.

Procurînd puil de o zi de la stațiile de incubație ale cooperativei de consum fiecare țărănin crește în gospodăria personală păsări cu mari producții de ouă și carne.

Prin contractarea păsărilor cu cooperativele de consum, producătorii primesc avansuri la încheierea contractului, prețuri stimulativ la cumpărare mai mari decît la cele de achiziție, cît și sporuri de preț pentru unele sortimente de păsări; își asigură o valorificare avantajoasă a produselor în tot cursul anului, creîndu-se astfel rentabilitatea în creșterea păsărilor.

GHEORGHE
MIHĂILESCU

SĂ VALORIFICĂM CÎT MAI MULȚI MELCI

În curînd se va desprimăvara!

Odată cu apariția vegetației, printre plantele firave, prin larvă, pe lângă frunzele abia ieșite din muguri, vor începe să apară melcii.

În țara noastră sînt multe specii de melci cu cochilie (căsuță).

Cel mai cunoscut este melcul din specia Helix pomatia, avînd cochilia de culoarea cafelei cu lapte și carnea de culoare gri-alburie cu nuanțe mai închise sau mai deschise, după condițiile mediului în care trăiește.

Din această cauză, melcii din specia Helix pomatia, în natură, pot fi găsiți într-o gamă variată de culori pe fondul culorii cafelei cu lapte.

Acești melci sînt comestibili. La noi în țară se consumă melci în unele comune, îndeosebi primăvara, fără ca acest consum să reprezinte cantități însemnate.

Cooperativele de consum valorifică acești melci, achiziționînd orice cantități în vederea exportului.

În ultimii zece ani, s-au format aproape în toate comunele mari, colective de culegători de melci care dau un ajutor prețios cooperativei, în realizarea sarcinii de achiziționare a melcilor. Unii culegători de melci se ocupă tot timpul anului de valorificarea unor surse naturale: broaște, plante medicinale, fructe de pădure etc.

Este bine să se știe că melcii trăiesc în poieni, la marginile pădurilor, prin șanțuri, pe terenuri neproductive, mai ales în urzicării, în luncile apelor, în vii, în livezi, în grădini de flori și zarzavaturi, în parcuri, în rezervații naturale de flori, ierburi, copaci etc., pretutindeni unde este vegetație, liniște, umiditate, umbră.

Melcii pot fi prinși cu mina dis-de-dimineață, pe rouă, cînd ies după hrană, pe inserat cînd vremea se răcoarește, dar mai ales după ploaie cînd apar în colonii.

Se practică prinderea melcilor în perioada lor optimă de înmulțire, în luna mai, cînd un singur culegător harnic care a identificat din timp terenul poate strînge cantități între 50 și 100 kg.

Primăvara, culesul melcilor trebuie făcut rațional, spre a se evita depopularea terenurilor de melci.

Pentru aceasta trebuie să fie scoși din terenuri numai melcii care au gura cochiliei cu diametrul între 28 și 38 milimetri, iar ceilalți să fie lăsați în mediul lor pentru înmulțire.

După prindere, melcul are nevoie de ocrotire, asigurîndu-i-se posibilitatea de a respira, pentru a nu se pierde nici o cantitate de melci prin mortalități datorită ambalării necorespunzătoare.

Cooperativele de consum interesate să cuprindă cantități cît mai mari de melci vii și să înlăture pierderea aprovizionării din timp pe culegători cu ambalaje corespunzătoare. Cooperativele organizează transportul culegătorilor de melci la terenurile în care cresc aceste viețuitoare, asigură obținerea de învoială la cules din partea deținătorilor de astfel de terenuri. (C.A.P.-uri, I.A.S.-uri, unități silvice etc.)

Multe cooperative au organizat în anii trecuți aprovizionarea culegătorilor cu produse alimentare, contra cost, pentru ca aceștia să nu piardă timp în perioada scurtă de numai 30—40 de zile cît ține culesul melcilor.

Culegătorii de melci care au folosit bine această perioadă în anii trecuți au reușit să realizeze venituri de pînă la trei-patru mii lei, tocmai în perioada cînd muncile agricole nu sînt în toi.

Prin organizarea din timp a achizițiilor, prin obținerea autorizațiilor de cules și sprijinirea multilaterală a culegătorilor, unitățile cooperativei de consum pot crea condiții de realizare și depășire a sarcinilor de achiziționare a melcilor, pentru a contribui mai mult și pe această cale la exportul de produse mult solicitate.

GH. IACOVU

DE OUĂ ÎN GOSPODĂRIILE PERSONALE

SĂ IMPORTANTĂ DE VENITURI

de ouă erau în anul 1968, începînd de achiziție sînt

de a prețurilor de la început seama de nula producătorii de toamnă-iarnă, este mai scăzută registrează cu în mai mari. Efectul de prețuri în volumul cres-

cînd de ouă valorificat de producători în trim. IV 1968, cînd s-au achiziționat cu 11,5 milioane bucăți ouă mai mult decît în perioada corespunzătoare a anului 1967, iar în primele două luni ale acestui an producătorii au valorificat cu 8 milioane bucăți ouă mai mult față de cantitățile valorificate în aceeași perioadă a anului 1968.

Pentru a înțelege mai bine în ce constă

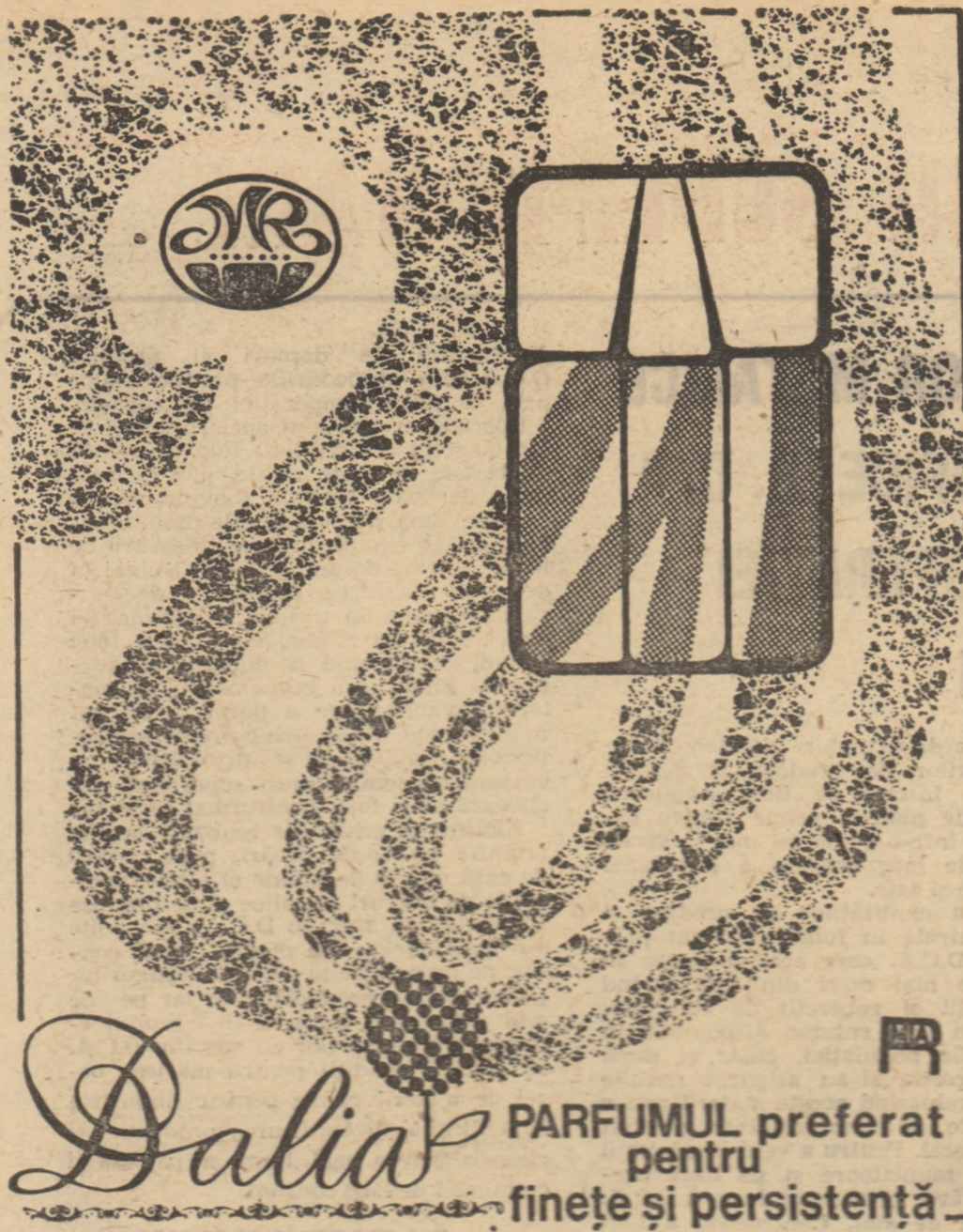
tive mai mari de păsări ouătoare și valorifică cantități mai mari de ouă, obțin sume importante de bani în plus față de anii trecuți.

Este de la sine înțeles că în asemenea condiții, crescătorii de păsări convinși de avantajele îmbunătățirii prețurilor de valorificare a ouălor sînt direct interesați să amelioreze continuu rasa păsărilor de mare productivitate și să crească cît mai multe păsări ouătoare.

Pentru a veni în sprijinul producătorilor în valorificarea ouălor achizițorii cooperativele de consum se deplasează și la domiciliul crescătorilor de păsări pentru a cumpăra surplusul de ouă oferit, aducînd cu ei și unele mărfuri mărunte mult solicitate (chibrituri, țigări, rechizite școlare, drojdie de bere etc.) Pe baza discuțiilor ce le poartă cu producătorii, achizițorii pot satisface și alte cerințe privind procurarea de mărfuri.

Creșterea necontenită a producției avicole și a îmbunătățirii raselor de păsări ouătoare creează condiții din ce în ce mai bune creșterii producției de ouă care se reflectă în mărirea veniturilor bănești a producătorilor pe de o parte, iar pe de altă parte la mărirea cantităților de ouă achiziționate de unitățile cooperativei de consum, satisfăcînd în acest fel, într-o mai mare măsură, cererile de consum ale populației și ale industriei cu acest produs.

DUMITRU BOGDĂNESCU

Dalia PARFUMUL preferat
pentru
finețe și persistență

Întreprinderea de Industrie Locală Nr. 1 Brăila

Piața H. Botev Bloc A 2, tel. 2990

Produce și livrează fără repartiție pe bază de comandă, având asigurată materia primă, următoarele:

- Guri de ham, din fire sizal, ștreanguri, căpește.
- Otgon, orice diametru, fringhii rufe, sfoară, tapițerie.
- Plăpumioare pentru copii matlasate: jachete cu bonete matlasate, garnituri de finet și din pichet pentru copii.
- Confecții diferite de vară din indian pentru copii.
- Roabe metalice cu roată de cauciuc masiv (valoarea sub 300 lei buc.).
- Dulapuri metalice pentru haine, acte și scule.
- Săpun de rufe de 45 și 60 la sută grăsime.
- Luminări galbene și albe.
- Luminări pentru nunți și botezuri.
- Jucării din lemn într-un bogat sortiment.
- Produse din masă plastică (sunătoare pentru copii, YO-YO, răfuște, stropitoare, cuiere de perete pentru prosoape).
- Diverse alte produse din masă plastică la comanda beneficiarului.
- Paturi metalice, tip internat valoarea sub 300 lei.
- Agrafe și clipsuri pentru păr.

Jucând la loz în plic

puteți câștiga imediat autoturisme de diferite mărci și capacități și premii în bani.

LA SERIILE SPECIALE (6 LEI)

Autoturisme: „Dacia 1100”, „Moskvici 408”,
Skoda 1000 M.B., „Trabant 601” ș.a.

LA SERIILE OBȘNUITE (3 LEI)

20 000 lei
10 000 lei
5 000 lei
2 000 lei
1 000 lei ș.a.

Simplu, practic și avantajos: LOZ ÎN PLIC!

ALBINA PUBLICITATE

*D-stră ați încheiat
o asigurare facultativă
de animale?*

Asigurarea — mijloc de compensare a pagubelor la animale

Fofoasele ce le aduc animalele pentru gospodăriile cetățenilor sînt bine cunoscute. Este deci firesc ca posesorii acestora să manifeste grijă pentru buna lor întreținere și utilizare. Cu toată grija manifestată se pot întîmpla cazuri de pierire a animalelor, ca urmare a unor boli sau accidente. În asemenea situații trebuie făcute eforturi materiale pentru înlocuirea animalelor pierite.

Pentru a trece mai ușor peste aceste neajunsuri, cetățenii de la sate pot lua ca măsură de prevedere încheierea unei „ASIGURĂRI FACULTATIVE DE ANIMALE”.

În această asigurare se cuprind: **bovinele** (boii, taurii, vacile, bivoli și bivolițele) în vîrstă de la 6 luni; **cabalinele** (caii, armăsarii și iepele) în vîrstă de la un an, pînă la 15 ani inclusiv; **porcinele** (porcii, vierii și scroafele) în vîrstă de la 6 luni; **ovinele și caprinele** (oile, caprele și țapii) în vîrstă de la 1 an.

Iată cîteva dintre cazurile care pot provoca pierirea animalelor și pentru care Administrația Asigurărilor de Stat acordă despăgubiri: focul, explozia, trăsnetul, acțiunea curentului electric, cutremurul de pămînt, surparea de teren, inundația,

furtuna, uraganul, grindina, atacul fiarelor sălbatice sau a altor animale, mușcătura șerpilor, înțepătura insectelor veninoase, otrăvirea subită cu ierburii sau substanțe toxice, distocia (fătarea grea), umflarea (meteorizarea acută) din cauza furajelor, insolația, leziunile interne provocate de înghițirea de obiecte, înecul, castrarea făcută de organele veterinare etc.

Se acordă despăgubiri și în cazurile de sacrificare a animalelor, dacă aceasta s-a făcut pe baza dispoziției organelor competente în legătură cu aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a epizootiilor, în urma unei boli incurabile care exclude posibilitatea utilizării pe mai departe a animalelor; în cazul cînd animalul a suferit un accident, sau în urma unei boli care-l amenință cu moarte sigură, și în cazul cînd animalele au fost scoase din gospodărie, în baza ordinului organelor veterinare pentru combaterea morvei și anemiei infecțioase.

În mod obișnuit, asigurările de animale se încheie și pe termen mai scurt (cu excepția cabalinelor) dar nu mai puțin de 6 luni.

FILĂ DE CALENDAR

Alexandru Macedonski

Poetul Alexandru Macedonski, de la a cărui naștere se împlinesc, la 14 martie, 115 ani, a fost un mare ne-dreptățit, atât în timpul vieții cât și după moartea sa (24 noiembrie 1920), pînă la instaurarea regimului de democrație populară. Pentru partidele, zise istorice, care se succedau alternativ la conducerea treburilor statului, Macedonski a fost o personalitate foarte stingheritoare, în primul rînd din pricina crezului său antimonarhic. Această convingere și-a manifestat-o și a propagat-o deschis, curajoz în publicații de el întemeiate și redactate, precum *Oltul*, *Tarara* și altele. Pentru o poezie satirică la adresa regelui Carol I — și a scris multe cu aceeași țintă — a stat cîteva luni întemnițat. În literatură, Al. Macedonski s-a afirmat de tînr. Cea dintîi culegere de versuri *Prima verba* i-a apărut la vîrsta de 18 ani. În această carte ca

ca prim redactor pe contemporanul nostru I. Peltz, pe atunci un tînr de 19 ani) și-a încheiat existența în 1918. Importanța majoră îi revine fiindcă prin paginile ei s-au impus scriitorii remarcabili, dintre care amintim pe Iuliu Cezar Săvescu, Ștefan Petică, Mircea Demetriade, Traian Demetrescu, D. Teleor, Cincinat Pavelescu, D. I. Zamfirescu, Alexandru Th. Stamatiad, Radu Rosetti.

Al. Macedonski a colaborat la numeroase ziare și reviste din Occident, numele său fiind citat cu elogiul de critici de prestigiu și de universitari.

A trăit nerecunoscut de oficialitate, în mari lipsuri materiale, chiar în mizerie și a murit sărac dar cu demnitatea neștirbită. Cel care a scris avînta poezie „Noapte de mai” — pe care admiratorii, generație după generație, o recitau cu patosul inerent —, a fost omul cel mai puțin practic. Tot-

Rondelul rozelor ce mor

E vremea rozelor ce mor,
Mor în grădini, și mor și-n mine.
Ș-au fost atît de viață pline,
Și azi se sting așa ușor.

În tot se simte un fior,
O jale e în orișicine:
E vremea rozelor ce mor,
Mor în grădini și mor și-n mine.

Pe sub amurg-ntristător
Curg vălmășaguri de suspine,
Și-n marea noapte care vine
Duiosă-și pleacă fruntea lor...
E vremea rozelor ce mor.

zî), Macedonski se prezintă în postura unui acerb critic social al orinduirii burgheze. În acea perioadă, mai ales, el se manifesta ca un poet angajat. Nu numai prin poezii ci și prin articolele sale, din ultimul pătrar al veacului trecut, el a combătut cîrmuirea cu o peniță muiață în vitriolul atîrei demascatoare.

Ca poet, Macedonski a fost un înnoitor. El era partizanul și propagatorul unei poezii a senzațiilor, deci a unei poezii antiintellectualiste. Prin articole despre arta poetică, el susținea că poezia trebuie să fie senzație directă, anticipînd asupra unui viitor cînd ea va fi doar muzică și imagină. Ideea va fișni numai din aceste două izvoare. Prin acestea, Macedonski rămîne unul din primii teoreticieni ai curentului literar care s-a numit simbolism.

Dintre nenumăratele ziare și reviste fondate și redactate de Macedonski (*Trăsnetul*, *Fulgerul*, *Plevna*, *Dunărea*, *Straja țării*, *Lumina*, *Forța morală* etc., etc.), cea mai importantă este revista *Literatură*, care a apărut cei mai mulți ani, cu intermitențe, a fost scoasă în 1880 iar ultima serie (avînd

deuna a cheltuit și a împărțit cu prietenii lui (scriitorii mai tineri), puținul cit avea. El a rămas toată viața egal cu dînsul: n-a renunțat la ceea ce susținea, fără să-i pese de batjocurile la care a fost supus. Pe drept a fost asemuit „unui colț de stîncă, răzbind deasupra poenilor și-a pădurilor, și cu care furtunile duc o luptă eternă”. Al. Macedonski considera că poetul e un profet, că vede ceva mai departe decît restul muritorilor. Și așa se considera. El era conștient că reprezintă o valoare. Și titlul cărților sale de poezie mărturiseste acest simțămînt: *Cartea de aur*, *Cartea nestematelor*, *Bronzuri*, *Excelsior*, *Albine de aur*, *Flori sacre...*

În anii noștri, odată cu reconsiderarea moștenirii culturale de valoare, opera lui Al. Macedonski și-a luat locul binemeritat. În reviste și cărți s-au scris studii care au scos la lumina adevărului caratul operei macedonskiene. S-a făcut dreptate operei, pentru că omul a plecat de mult din ceea ce pentru el a fost o adevărată Vale a plîngerii.

SAȘA PANĂ

Din frumusețile patriei — Intrare la Ghețarul de la Scărișoara

CAMIL BALTAZAR

EFIGII

Să calci pe tarba reavănă, să simți
Sub tălpi cum unduie pămîntul

Cu agerii, neștutorii simți,
Căltind fermecător, cuvîntul,

Care să tălmăcească, priosinad,
Nejărmurita țării reverie,

De dor de patrie, de dor arzînd, —
E cea mai sfîntă bucurie!

Pici tabulos, frumusețile-ți descopăr
În fiecare fir de iarbă, fir de miț
Cu care dacii-n noi s-au vesnicit,
Urișii zei și oameni totodată.

Dacică epică; transfigurată
Prezent, în care-apareți luminoși, —
Efigii și trofee de luptă,
Cu scîlpătul, printre milenii, teafăr.

Concursul „Cele mai frumoase legende”

LEGENDA RODOMILEI

În partea de miazănoapte a satului Băuțar din preajma Caransebeșului susură pîrîul Rodomila. Numele acestuia — spune legenda (pe care culegătorul o știe de la Sofia Beg, iar ea „de la tatăl meu, care mi-a spus-o în copilărie, la cosit de fin, pe valea Rodomilei”) se leagă de vremurile de demult, cînd locuitorii acestui sat iobăgeau pe moșia unui grof. Printre locuitorii satului se afla și o familie de „stînjănari” (tăietori de lemne), care aveau o fată, frumoasă ca lumina zilei, cu numele Mila. Mila împlinise șaptesprezece primăveri, cînd părinții hotărîră să o căsătorească cu tînrul Radu, paznic pe moșia grofului.

Într-o zi, Mila, fata cu părul bălai și cu ochii de cicoare, păzea caprele prin pădurile din împrejurimi. Era veselă; tinerețea ei se bucura de lumină, de soare, de flori, neajungînd încă să înțeleagă toate suferințele și supărările vieții. Deodată, prin frunzișul pădurii, străbătut sunetul unui cor de vînătoare și, printre tufișuri, își făcu loc, înaintea Milei, un dulău mare, care o înspăimîntă. N-apucă biata de ea să-și vină în fire, că iată, înaintea ei apără un vînător, stăpînul cînelui.

— Cine ești tu? Ești vreo zîină a pădurilor acestora?

Mila, tremurînd de frică, cu capul plecat, răspunse abia șoptit:

— Eu sînt Mila. Tatăl meu e iobag pe moșia asta.

Vînătorul se întoarse repede, dădu pînteni calului și plecă cu inima robită de frumusețea copilei. A doua zi în zori, oamenii grofului veniră la coliba tăietorului de lemne.

— Fie-vă milă de sărăcia noastră, și nu ne luați copila — se rugă tatăl fetei. Stăpînul are alte fete care-l pot sluji. Și-apoi fata noastră este logodită, peste trei săptămîni vrem s-o căsătorim cu Radu, fecior de seama noastră.

În ziua următoare, veni ordin ca tînrul Radu să fie ridicat și dus la cătănie pe șapte ani. Tinerii, cu sufletul îndurerat, căutară să-și păzească dragostea. Ținîndu-se de mîină, urcară pe lîngă pîrîu, în sus, pînă aproape de izvoarele lui. Acolo, Radu culese flori albastre și împleti din ele o cunună pe care o puse pe capul Milei, cununa ei de mireasă. Apoi se priviră în ochi, priviră cerul,

priviră lumea aceasta în care nu era loc și pentru ei și-apoi se aruncară în prăpastia adîncă ce se deschidea la picioarele lor, în pîrîu cu apă limpede, cristalină. În cădere, în semn de rămas bun, fiecare a strigat numele celuilalt.

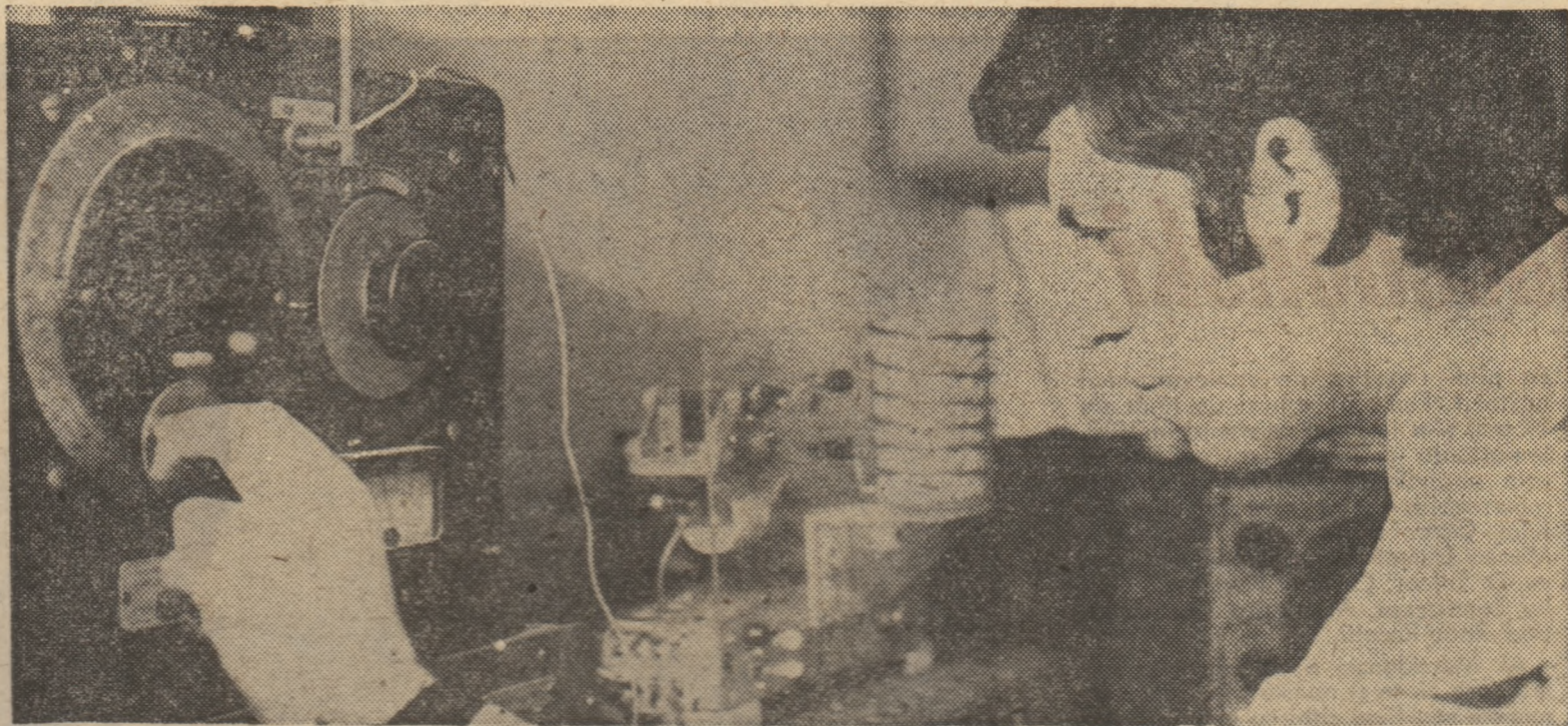
— Raduuuu!

— Milaaaa!

Trupurile lor tinere s-au izbit de stînci, s-au sfărîmat, iar apele pîrîului au dus strigătele lor la vale... Apa, care rotunjește și pietrele, a rotunjit și-a contopit cele două nume în Rodomila. Așa au ajuns ele la urechile oamenilor și-așa a rămas pînă astăzi numele acestui pîrîu.

Cînd ploile mari aduc ape năvalnice, Rodomila vine mînioasă și bolborosește printre bolovani: Rodomila, Rodomila. Cînd ploile încetinesc și apa scade, Rodomila șoptește în florile ei de pe malurile Radu! Mila! Radu! Mila!...

Prof. DUMITRU JOMPAN
comuna Marga,
Județul Caraș-Severin

Instalația experimentală de producere a cîmpului electromagnetic. Cercetătorul Dumitru Prodan expune semințe de mazăre în vederea stimulării activității germinative

PLANTELE SUB INFLUENȚA CÎMPULUI MAGNETIC

Interviu cu cercetătorul științific DUMITRU PRODAN de la Institutul de cercetări pentru protecția plantelor - Băneasa

— Recent, în laboratorul de virologie de la institutul dv., s-au efectuat o serie de investigații privind influența cîmpurilor electromagnetice asupra unor stări biologice la plante. Care a fost factorul determinant în elaborarea acestor teme de cercetare?

— Găsirea unui efect fizic în stare să anihileze ori să limiteze infecțiile plantelor cu diferiți agenți patogeni, fie prin modificarea proceselor de sintetizare, fie prin distrugerea lor în plante a constituit, într-adevăr, una din preocupările noastre. Se cunoaște prezența activă a cîmpului electromagnetic în cadrul proceselor vitale ale organismelor vegetale. El este emis de unele structuri vii iar absorbția lui în plante se face în mod pasiv.

— Acest fenomen a condus probabil la realizarea generatorului de cîmp electromagnetic. În ce constă el?

— Instalația este realizată în laborator și se compune, în mare, dintr-un autooscilator pentru o anumită gamă de frecvențe, fiind alimentat prin stabilizator. Controlul se realizează cu undametrul cu absorbție. Probele se expun în bobine de cupru cu diametre variabile, în interiorul cărora se produce concentrarea cîmpului electromagnetic.

— Care au fost primele teste și primele rezultate ale acestei intere-

sante sinteze a biochimiei cu electronica?

— S-au efectuat o serie de cercetări biochimice, respectiv studii influenței cîmpului electromagnetic asupra peroxidazei, știind că aceasta este enzima implicată în procesul de rezistență a plantelor la anumiți agenți patogeni. Am lucrat cu plante și semințe de porumb. Făcînd testul peroxidazei s-a constatat o creștere în procente de la 15—40 la sută.

— Ce vă propuneți în continuare?

— La aceste cercetări preliminare s-a lucrat cu o frecvență și energie fixă. Consider că trebuie explorată o mare gamă de frecvențe pentru stabilirea parametrilor potriviți în atingerea scopului și evident urmărind în continuare rezistența la boli și dăunători a plantelor supuse acestui tratament.

— Ce alte efecte s-au evidențiat considerînd utilizarea lor pe viitor în agricultură?

— Din concluziile altor cercetători, cit și din unele încercări ale noastre s-a observat o stimulare a germinăției unor semințe de plante sub influența cîmpului electromagnetic. În cazul că acest tratament va da rezultatele scontate, procedeul se va extinde la cantități industriale. De asemenea, cunoscînd faptul că în prezent la bolile de natură virotică se folosește metoda de încălzire a țesuturilor bolnave pentru eliberarea lor de agentul patogen și intrucit

unul din efectele fenomenului fizic implicat este tocmai încălzirea materialului expus se poate realiza o termoterapie a țesuturilor bolnave prin curenți de frecvențe înalte. Acest fapt prezintă avantajul unei încălziri uniforme și în profunzime a țesuturilor. Se poate prevedea posibilitatea scurtării timpului de tratament iar agentul fizic va fi mult mai ieftin de produs.

Interviu realizat de
EMIL ZERONIAN

Banii la diferite popoare

Banii au cunoscut de-a lungul procesului lor de evoluție o istorie din cele mai bogate. Cei mai răspîndiți bani, existenți la popoarele primitive erau făcuți din lemn și scoici. Astfel, banii confecționați din scoica melcului Kauri au constituit pentru populațiile din vechime o valută întrebuintată la un moment dat pe tot globul. Apariția lor se pierde în negura timpului dar mărturiile privitoare la existența acestei măsurii a valorii datează din secolul XIII. La popoarele de înaltă cultură și civi-

lizație din vechime au apărut noi măsurii ale valorii, reprezentate în China prin monedele de argint și de aramă iar în Tibet — prin argint.

În Melanezia existau și mai sînt și azi în circulație banii nassa, numiți și divarra sau tambu, confecționați din scoicile cocoșate ale melcului nassa camelus. Interesant este faptul că acești bani se confecționează numai de către bărbați (în special de către căpeteniile de triburi), femeile neavînd acest drept.

În Oceania însă, banii confecționați din cerucele netede de scoică sînt de obicei rezultatul muncii femeilor. Există o adevărată faimă a „monetărilor” aflate pe insulele Solomon, Banks și altele. Băstinașii din insulele Mariene sînt renumiți pentru frumoasele șiruri de bani din baga, pe care le lucrează. Dar vechimea cea mai mare o au banii din cerucele de scoică, fapt dovedit de mormintele preistorice, în care morții erau îngropați cu averile lor alcătuite din acești bani.

„Banii de porc”, folosiți de către triburile din insula Noua Irlandă din Oceanul Pacific, sînt alcătuiți din cerucele de scoică (pînă la 20.000 de bucăți) legate cu mărgelile de sticlă, dinți de cîine și mai multe codițe de porc. În insulele Caroline un mijloc de plată răspîndit este cel numit jar sau cu banii făcuți din scoici de sidet. Pe insula Iap, acești bani se mai numesc și „femeiești” deoarece sînt folosiți numai de femei, în vreme ce bărbații întrebuintează bani de piatră.

De-a lungul timpului însă, datorită influenței exercitate de popoarele Europene, Asiei și Americii, s-au încetățenit alături sau în locul vechilor bani primitivi, monezile pe care le cunoaștem azi cu toții: dolarul, lira, marca etc. Există și în vremurile noastre populații, ce-i drept puține la număr, care nu au încă o idee precisă despre bani și valoarea lor. Aceștia sînt agricultorii și vînatarii australieni la care mai predomină relațiile de producție ale societății primitive.

MARILENA ROTARU

PE CULMILE ȘTIINȚEI

ORIZONTAL: 1. Geolog și paleontolog român (1831—1892), care a fost primul profesor de geologie și mineralogie din țara noastră, număind printre elevii săi pe Grigore Antipa, Emil Racoviță ș. a. 2. Istoric român, membru al Academiei R.S.R. — Pionierul chimiei din țara noastră (1841—1925). 3. Medic român (1828—1884), care, împreună cu Nicolae Kretzulescu, a pus bazele învățămîntului medical din țara noastră, înființînd, în 1857 Școala națională de medicină și farmacie — Traian Vuia (1872—1953), realizatorul, în 1906, a primului zbor din lume cu mijloacele proprii de bord ale aparatului său. 4. În scădere — Chimist român (1833—1916), savant cu renume mondial, autorul unor studii importante în problema arderii, chimismului flăcării, chimiei industriale a hîrtiei etc. Pronume posesiv — Vasile Udrescu — Curea! 6. Înmișmată — Literă grecească. 7. Nerod (pop.) — Aparat de recepție a undelor sonore. 8. Tudor Frăsineanu — Comuna în care s-a născut iluministul român Gheorghe Lazăr (1779—1823), fondatorul învățămîntului în limba națională în Țara Românească — Bîsa! 9. Mare istoric român (1871—1940), a cărui operă cuprinde un vast material documentar de un deosebit interes științific — Punct cardinal. 10. Nicolae Lungu — Biolog darwinist român (1892—1944), întemeietorul școlii naționale de hi-

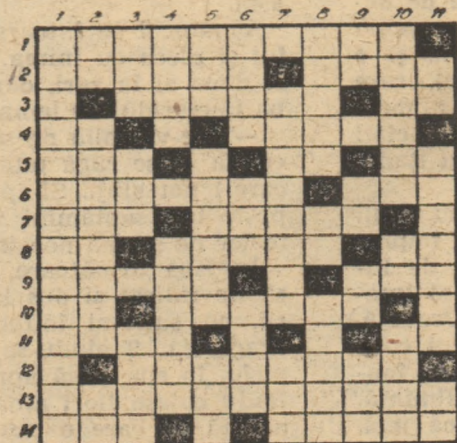
drobiologie și ihtiologie, fiind în același timp unul dintre creatorii muzeologiei moderne. 11. Rîu în Suedia — Zece, pe jumătate. 12. Biolog român (1863—1947), care a creat, în 1920, la Cluj, primul Institut de speologie din lume. 13. Savant român (1863—1934), întemeietorul institutului care-i poartă numele și fondatorul școlii române moderne de microbiologie și medicină experimentală. 14. Strigăt de bucurie — Medic român (1854—1926), autorul primului tratat de bacteriologie din lume, cel care a introdus vaccinarea antirabică în țara noastră.

VERTICAL: 1. Inginer român, creatorul științei sonicității (1916), cunoscută în lumea întreagă. 2. Lotocentral! — Om de știință român, membru al Academiei Internaționale de Astronautică, ale cărui lucrări de aerodinamică și mecanică a fluidelor sînt cunoscute pe plan mondial — Măsură de suprafață. 3. Orășel în India — ...Ionescu de la Brad, eminent statistician și economist român, întemeietorul învățămîntului agricol din țara noastră, de la a cărui naștere se vor împlini 150 de ani la 24 iunie a. c. — A înfrumuseța. 7. Anexa motocicletei — Prins în cui. 5. Prenume rusec — Istoric și arheolog român (1882—1927), care a avut un rol deosebit în crearea noii școli românești de arheologie — Parte a corpului. 6. Regretat — Împărat al Rusiei (od.) — Schimb în natură. 7. Cerebru înframicrobiolog român (1874—1954) — Munți în Pakistan. 8. Reputat chimist român contemporan — Ion Gheorghiu, om de știință emigrat din R.S.R., care a elaborat, în

1914—1915, primul proiect de electrificare a liniei de cale ferată Ploiești—Brașov — Dispozitiv prin care se stabilește legătura între aparat electric și rețea. 9. Cap de copil! — O jumătate de tonă — Dînsa — Rîu în Irak. 10. Grăsimă — Anghel Saligny (1854—1925), constructorul podului peste Dunăre de la Cernavodă (1890—1895), care a fost la acea vreme cel mai lung din Europa — Economist istoric român, membru corespondent al Academiei R.S.R. 11. Patru roman — Domeniu în care s-au afirmat în mod strălucit Aurel Vlaicu, Traian Vuia, Henri Coandă ș.a. — Element al scheletului.

Cuvinte rare: TAV, EIOT, BED, VUB, TIB.

ADAM STOICA

CRONICA EVENIMENTELOR INTERNAȚIONALE

Din multitudinea de evenimente internaționale care au reținut atenția opiniei publice în ultima săptămână, alegem pentru această cronică: vizita oficială a delegației guvernamentale române în Australia și evenimentele din Vietnamul de Sud și Orientul Apropiat.

PE MELEAGURI AUSTRALIENE

Urmărind cu consecvență traducerea în viață a politicii sale de colaborare și bună înțelegere cu toate statele lumii, indiferent de orinduirea lor socială, de apărare a independenței și suveranității naționale, România socialistă se afirmă tot mai mult pe arena internațională ca un factor activ de pace și progres, de colaborare și înțelegere între națiuni. Pe această linie se înscrie și vizita oficială a delegației guvernamentale române, condusă de vicepreședintele Consiliului de Miniștri Gheorghe Rădulescu, în Australia.

Cu prilejul acestei vizite, tovarășul Gheorghe Rădulescu și ceilalți membri ai delegației s-au întâlnit și au avut convorbiri cu numeroase personalități marcante ale vieții publice și economice australiene. În timpul convorbirilor s-au evidențiat posibilitățile existente și dorința de dezvoltare a comerțului între cele două țări și a colaborării economice în avantajul reciproc.

Solii poporului nostru pe meleagurile australiene au vorbit în mai multe rânduri despre realizările obținute în țara noastră sub conducerea partidului.

Peste tot, oaspeții români au fost primiți cu simpatie și căldură.

SITUAȚIA DIN VIETNAM

Discuțiile evadripartite de la Paris, dintre reprezentanții R.D. Vietnam, F.N.E. din Vietnamul de Sud, S.U.A. și cei ai administrației de la Saigon, n-au ieșit încă din impasul în care se află de atâta vreme. Cauza principală a acestor stări de lucruri rezidă în faptul că reprezentanții Statelor Unite ale Americii și cei ai Vietnamului de Sud continuă să refuze a discuta problema retragerii tuturor trupelor agresive din Vietnamul de Sud. Or, după cum a arătat recent vicepremierul și ministrul afacerilor externe al R. D. Vietnam, Nguyen Duy Trinh, într-un

interviu acordat publicației vest-germane, „Bonner Korrespondenz”, încetarea agresiunii în Vietnam, încetarea definitivă a tuturor acțiunilor de încălcare a suveranității R.D. Vietnam, retragerea totală și necondiționată a trupelor americane din Vietnamul de Sud, crearea posibilităților poporului vietnamez din ambele zone să unifice Vietnamul fără nici un amestec din afară, constituie singura bază rezonabilă de rezolvare completă a problemei vietnameze.

În condițiile în care guvernul S.U.A. și administrația de la Saigon continuă politica lor în Vietnamul de Sud, forțele patriotice sud-vietnameze sînt nevoite să lupte cu arma în mînă pentru eliberarea patriei lor. „Unui dușman care pină astăzi nu a vrut să înceapă convorbiri decît de pe pozițiile de forță, noi trebuie să-i amintim că ambițiile sale sînt iluzorii și că rezistența poporului vietnamez nu va înceta înainte ca toate trupele americane și ale sateliților lor să fie retrase în întregime, fără nici o condiție”, a arătat șeful delegației F.N.E. din Vietnamul de Sud la convorbirile de la Paris.

ORIENTUL APROPIAT

Situația explozivă din această parte a lumii s-a agravat din nou în ultima vreme. Duelurile de artilerie și raidurile aeriene ce au avut loc în ultimele zile între forțele armate și cele israeliene și cele egiptene confirmă acest lucru.

În aceste împrejurări însă, Gunnar Jarring, trimisul special al secretarului general al O.N.U., discută cu reprezentanți ai țărilor arabe și ai Israelului găsirea unei soluții care să ducă la lichidarea focarelor de tensiune. Pe această linie, el a fost, în ultima vreme, la Cairo și Aman, iar apoi la Tel Aviv.

Eforturile conjugate depuse pe diferite planuri pentru reglementarea situației din Orientul Apropiat s-ar putea să dea roadele dorite. Este necesar să se facă tot ce e cu putință pentru ca părțile aflate în litigiu să-și reglementeze problemele pe calea discuțiilor și nu pe cea a armelor, astfel încît să se ajungă cît mai curînd posibil la înlăturarea tensiunii ce există în această parte a lumii.

Așadar, prima „repetiție generală” a călătoriei pe care doi cosmonauți americani o vor face în luna mai sau iulie a.c. pe Lună s-a încheiat cu succes. Modulul lunar — aparatul cu care cosmonauții vor aseleniza — și-a dovedit vineri, 7 martie a.c., remarcabilele sale calități. După ce s-a desprins de cabina de comandă, „paianjenul” sau „șalupa” cum este denumit aparatul în cercurile cosmonauților, avînd la bord pe R. Schweickart, omul cu nervii de oțel, și colonelul J. Mc Divitt s-a depărțat pînă la o distanță de 176 km de cabina de comandă. Apoi, printr-o serie de manevre iscusite, modulul s-a apropiat din nou de navă și s-a cuplat cu ea. În urma acestei reușite, experții sînt unanim de acord pentru a da certificatul de navigabilitate cosmică navei de aluminiu ce va transporta primul cosmonaut pe astrul nopții.

De ce a fost necesară această experiență? Așa cum am mai scris în paginile revistei noastre, principala dificultate a călătoriei omului în Lună o constituie readucerea lui pe Pămînt. Într-adevăr, dacă trimiterea oamenilor pe Lună este, în actualul stadiu de dezvoltare a științei și tehnicii, o operație nu prea dificilă readucerea pe Pămînt a echipajului prezintă foarte multe dificultăți. Ajunși pe Lună, oamenii vor trebui — pentru a reveni pe Terra — să dispună de un vehicul capabil să învingă forța de atracție lunară. După cum arată specialiștii în materie, problema poate fi rezolvată în două feluri. În primul caz, este vorba de trimiterea directă a unei cabine cu oameni la bord, care să dispună de rachete destul de puternice pentru a putea apoi să se desprindă de Lună și să revină pe Pămînt. În al doilea caz, se preconizează trimiterea spre Lună a unei cabine cu oameni la bord, care să fie însoțită de un aparat cu care cosmonauții să aselenizeze și care să le permită revenirea la nava de comandă pentru a se reîntoarce pe Pămînt.

Cea de a doua soluție, aleasă și de specialiștii din S.U.A., este cea mai economică și după cîte se afirmă — și cea mai sigură. Experiențele spațiale făcute cu navele cosmice de tip Apollo confirmă acest lucru.

EXPERIENȚA „APOLLO-9”

Ne găsim, prin urmare, în fața unuia din cele mai tulburătoare evenimente din istoria omenirii. Astăzi, în urma reușitei experienței spațiale „Apollo-9”, se poate spune că nu mai e mult pînă cînd unul din visurile milenare ale omenirii: zborul în Lună, va deveni o realitate. Planuri și mijloace tehnice pentru atingerea acestui obiectiv există. Potrivit acestor planuri, în luna mai sau iulie a acestui an va decola de pe planeta noastră nava cosmică americană „Apollo-11”, care va transporta spre Lună trei cosmonauți. La o anumită distanță de satelitul natural al Pămîntului, nava se va plasa pe o orbită circumlunară. Doi dintre cosmonauți vor trece în modulul lunar. Aparatul se va desprinde apoi de nava de comandă, ca în cazul experienței „Apollo-9”. De astă dată însă, modulul nu se va depărta

numai de navă, pentru a reveni la ea, ci va transporta direct pe Lună pe cei doi cosmonauți. Acolo, pe satelitul nostru natural, oamenii, îmbrăcați în costume speciale și dispunînd de o aparatură complexă, vor face diferite cercetări științifice, vor lua probe de sol lunar și apoi, vor pune în funcțiune motoarele vehiculului lunar — LEM — și se vor îndrepta spre nava comandant. Cele două vehicule se vor cupla de pe planeta noastră nava cosmică americană „Apollo-11”, care va transporta spre Lună trei cosmonauți. La o anumită distanță de satelitul natural al Pămîntului, nava se va plasa pe o orbită circumlunară. Doi dintre cosmonauți vor trece în modulul lunar. Aparatul se va desprinde apoi de nava de comandă, ca în cazul experienței „Apollo-9”. De astă dată însă, modulul nu se va depărta

L. SIMION

O prețioasă și originală inițiativă a I. M. A. Hărman, județul Brașov

Suflul înnoitor care străbate satul românesc în zilele noastre pune din ce în ce mai mult în evidență elementele care-l apropie de oraș.

Pornind de la antenele de radio și televiziune, de la magazinele evoluate, de la căminul cultural și cinematograful, înnoirea apare și în asimilarea cunoștințelor tehnice înaintate începînd cu școala și sfîrșind cu puternicele întreprinderi de mecanizare a agriculturii și a atelierelor bine dotate ale cooperativelor agricole de producție.

Ideea originală a conducerii I.M.A. Hărman de a stimula pe copii în dezvoltarea pasiunii pentru tehnică reprezintă de fapt o trăsătură de unire binevenită între școlar și viitorul său.

Pornind de la concursul Minitehnicus organizat de revista Cutezătorii, conducerea I.M.A. Hărman a lansat o chemare pentru sprijinirea grupurilor Minitehnicus-Cutezătorii, de fapt a cercurilor tehnice din școli, trecînd ea însăși la dotarea copiilor pasionați ai tehnicii din Hărman cu materiale, cadre de specialiști, posibilități de documentare etc. Inițiativa a fost preluată și de I.M.A. Ucea de Jos precum și de C.A.P. Hălchiu, ambele din județul Brașov.

Recomandăm cu căldură și atîr unități ale agriculturii noastre socialiste să preia această frumoasă inițiativă.

Specialiști de la I.M.A. Hărman discută cu micii tehnicieni proiectul construcției cu care se vor prezenta la concursul Minitehnicus — ediția 1969.

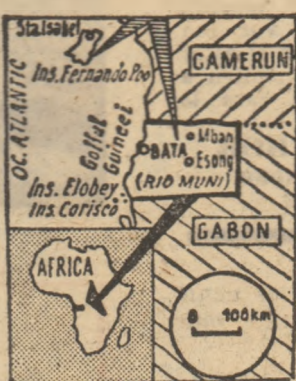
DOCUMENTAR

La 12 octombrie 1968, pe harta Africii a apărut un nou stat independent: Guineea ecuatorială.

Situat în Africa ecuatorială, la țărmul Golfului Guineei, tînărul stat african s-a angajat pe drumul libertății și independenței, pe drumul construirii unei economii noi, în condiții dintre cele mai vitrege. Colonialiștii spanioli, care stăpîneau acest teritoriu de prin anul 1843, au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a-și menține timp cît mai îndelungat dominația asupra lui. Lupta eroică a poporului guineez și sprijinul primit din partea popoarelor iubitoare de pace și libertate de pretutindeni au constrîns însă pe foștii stăpînitari coloniali să acorde independența Guineei ecuatorială.

În primele luni după cîștigarea independenței, tînărul stat african a cunoscut o perioadă de liniște relativă. Iată însă, că în ultima vreme au apărut aici unele elemente de încordare care au culminat cu in-

Guineea ecuatorială

cercarea de lovitură de stat pusă la cale, săptămîna trecută, de fostul ministru de externe N'Dongo.

Referindu-se la acest eveniment, președintele republicii, Macias, arată că lovitură de stat a fost inspirată de companiile spaniole care mai dețin poziții importante în Guineea ecuatorială. Acest fapt demonstrează încă odată că fosta putere colonială încearcă să intervină în afacerile interne ale noului stat african pentru a da

evenimentelor un curs favorabil lor și în dauna intereselor poporului ce și-a cîștigat cu greu independența și libertatea.

Guineea ecuatorială are o suprafață de 28 051 km. p. și o populație de 300 000 locuitori, formată în cea mai mare parte din negri bantu. Ea este compusă din două teritorii: unul continental — Rio-Muni și altul insular — Fernando Póo. Capitala țării este orașul Santa Isabel, care numără 37 200 de locuitori, și este situat pe teritoriul Rio-Muni.

Economia țării e slab dezvoltată, fiind o economie de tip colonial, în care predomină agricultura. Se cultivă, în special, arbori de cacao, cafea, palmieri, bananieri, orez și manioc. Venituri însemnate se realizează și din exportul lemnului de abanos și palisandru. Industria este foarte slab dezvoltată, constînd numai din cîteva întreprinderi mici

pentru producerea de ciment, cherestea și mobilă. Firmele spaniole dețin poziții cheie în economia guineeză, iar în țară mai circulă încă și în prezent moneda spaniolă.

Încercările grele prin care a trecut în ultima vreme poporul din Guineea ecuatorială demonstrează încă odată că neocolonialismul provoacă peste tot, unde au puțință, incidente menite să le întărească pozițiile și să împiedice popoarele nou eliberate din robia colonială de a-și construi viața potrivit intereselor lor. Numai că, așa cum demonstrează faptele și în cazul recentelor evenimente din tînărul stat african, popoarele care luptă pentru independență și libertate nu mai pot fi îngenunchiate. Lupta lor justă triumfă, pentru că se bucură de sprijinul puternic și dezinteresat al tuturor popoarelor iubitoare de pace din lume.

S. LAZĂR

În satul voievozilor Basarabi...

De la Apa Neagră, ultima gară a trenului de munte care vine spre Tismana din Tîrgu-Jiu, șoseaua curge lent spre mieznoapte, paralel cu apa Motrului. La doi kilometri mai sus, pe stînga, e Cimpia Padeșului. Din cînd în cînd ne întîmpină luminisuri blinde. Rîul se duce la vale fără zgomot. S-ar putea spune că aici, în preajma Padeșului, unde se mai văd încă meterezele pe care își instruia Tudor pandurii, apa Motrului nici nu se aude. Oamenii pe care-i întîlnești au în ei ceva de voievozi. „Am văzut niște împărași! — exclama un scriitor contemporan, fascinat de simplitatea unor țapinari — aveau pe umeri cerși groase, mitoașe, mirosind a brad, dar erau măreți prin simplitate...”

Străbatem un sat — Coștenii — la marginea căruia, dinspre nord, ne întîmpină „Izvarna” loc vestit și însemnat de natură, unde un riu, Orlea, izbucnește din pămînt printr-o sută de izvoare.

Frumusețea Văii Orlei e fără egal și ea contrastează violent cu dealul pleșuv pe care începem să urcăm și din virful căruia se vede o vale adîncă, prelungă, înconjurată de jur-impjur de munți și dealuri pleșuve. Cetatea de piatră a Sobodolului, după Nicolae Iorga și B.P. Hașdeu, cel mai vechi cuib de istorie românească.

Sîntem pe locurile de baștină ale Basarabilor. Tihomir, tatăl marelui Basarab, venea din aceste locuri iar un sat în preajmă se cheamă chiar Tihomir...

Numele de Basarab e vechi în acest sat, iar designarea lor de cnezi, înainte de 1300, arată că ei se afla aici mult mai de mult și e foarte probabil, cum spune Nicolae Iorga, ca Lytvoii, voievod al țării Lytua — menționat la 1247 în „Diploma Ioaniștilor” să fie ei însuși un Basarab.

Etimologic vorbind, numele îi vine dintr-un trecut foarte îndepărtat, aproape nebulos, suscitînd multe ipoteze din partea lingviștilor care-l caută, pînă chiar și în preajma lui Dionisos-Bacchus, căruia

Horatîu îi spunea Bassareus și, după cum se știe, zeul acesta al lichidelor divine nu-și avea locuința în Olimp, ci în Tracia, din care făcea parte și vinuroasa Dacie...

Oamenii din Sobodol — foarte mindri de originea lor — știu că satul lor e foarte vechi, mulți din ei păstrează cu sfințenie acte de sute de ani, scrise pe piei de capră, în capătul de apus al satului sînt încă mulți cu numele de Basarabă, iar din marginea țarinei se ridică drept în sus muntele Tihomir...

N. D. CARPEN

tabulă

Șoimul și căpușa

După o zi întregă de zburat
Șoimul odihnă și-a aflat
La cuibul său din munți.
Bine aripile nu-și strînse,
Cînd auzi un glas nevolnic zicînd:
„Ce zi cumplită am mai avut
Ce muncă și-ndrăzneală e să înfrunți furtuni,
Să fii stăpînul altor înălțimi.
E greu dar meriță, fără tăgadă, osteneala.
De n-ași fi eu pe șoim l-ar apuca amețea!”
Așa vorbi căpușa și pieri.
Căci șoimul o culese și-o-nghiți.

Morala? zise el, se-adeverește-ndat:
Cei buni de gură sînt buni și la zburat
Dar pe spinarea altcuiva
Așa că de vedeți căpușa că își zice zmeu
Faceți fără zăbavă ce am făcut și eu.

V. ZAMFIRESCU

magazin

Știați că...

...vîrsta Munților Carpați este de aproximativ 200 milioane de ani?

...cea mai rezistentă hîrtie — hîrtia din sticlă — a fost produsă pentru prima dată în lume de specialiștii din Heidenau, în Republica Democrată Germană?

...zilnic se aprind pe tot Pămîntul circa 3,5 miliarde de chibrituri, consumîndu-se astfel cam un milion de kilograme de lemne?

...barza e o pasăre, dar nu cîntă; pinguinul e pasăre, dar nu zboară; papagalul e o pasăre care poate vorbi dar nu înțelege ce spune?

...singura pasăre din lume care poate zbura și înainte și înapoi este colibri sau pasărea-muscă, care are un penaj multicolor și trăiește pe continentul american?

...după datele recente, Grecia este țara cu cea mai mare flotă comercială din lume (peste 35 milioane de tone) pe locurile următoare situîndu-se în ordine: Norvegia, Japonia și Anglia?

...India este țara în care și în prezent există 30 de calendare diferite?

...cel mai înalt arbore din Europa — un brad de 62 metri — se află în valea pîrîului Arțagul, care se varsă în rîul Buzău?

Exercitarea diferitelor profesii favorizează anumite boli de piele numite dermatoze profesionale. Întîlnite mai mult în industrie, aceste boli nu mai sînt o raritate nici în agricultură. Cauzele care le provoacă sînt numeroase. Ne referim însă numai la anumite substanțe chimice cum sînt insecticidele manipulate incorect, substanțele de ratizante etc. Există o categorie de substanțe chimice, folosite în agricultură, cum ar fi îngrășămintele, care nu dau leziuni decît la unități muncitori și în general nu de la primul contact. Este vorba de un mecanism alergic, adică de o sensibilizare la substanța respectivă. Acest lucru se poate întîmpla și cu unele săpunuri, vopsele, benzină, ciment, smoală, bitum, gudroane, petrol lampant, motorină — deci substanțe întîlnite foarte frecvent acum la țară, nu numai la mecanizatori ci și în gospodăriile personale.

Alte boli profesionale în agricultură pot proveni de la animale infectate sau parazitare, care transmit omului agentul patogen. Așa

sînt plodermitele (infecții ale pielii), furunculoză, tricoftizia și microsporizia (pecinginea).

Mecanicii și tractoriștii pot face din cauza lubrifianților și uleiurilor de răcire, acnee și foliculite. O igienă riguroasă și măsurile de protecție înlătură însă în totalitate posibilitatea apariției lor.

SAȚUL MEDICULUI

Odată apărute, dermatozele profesionale vor fi tratate de medic. Pe noi ne interesează acum măsurile de profilaxie, de prevenire a apariției acestor boli. Măsurile de igienă muncii sînt foarte importante. Ele se referă la regulile obișnuite de curățare a pielii și de îndepărtare a substanțelor așchiate pe tegumente. Protecția individuală e foarte importantă. Depozitarea, ma-

nipularea și folosirea substanțelor insecticide și raticide se vor face de oameni special instruiți în acest scop, cu salopete, mănuși și cizme. În mod deosebit trebuie respectată regula de a nu minca cu minile nespălate, de a nu fuma sau manipula obiecte de uz casnic în acest timp.

Contra frigului sau căldurii excesive care pot provoca sau favoriza unele boli de piele, ne apărăm prin îmbrăcăminte potrivită anotimpului respectiv. Persoanele sensibile la substanțele citate mai înainte vor evita, pe cît posibil, contactul cu acestea. Se vor lua măsuri de tratare a vitelor și altor animale cu boli de piele, pentru a evita transmiterea la cel care le îngrijește.

Dr. DOREL SCHOR
medic dermatolog

DERMATOZE PROFESIONALE ÎN AGRICULTURĂ

Poșta juridică

CONSTATIN NEGOIȚESCU (comuna Padina, județul Buzău).

În cadrul sistemului general de pensionare, un loc important îl ocupă asigurarea cu pensii a celor care, din diferite cauze, au pierdut pe susținătorii lor. Acestea sînt pensiile de urmași, la care au dreptul copiii, soția sau soful, părintele, frații și surorile angajatului sau pensionarului.

În cazul relatat de dvs., legea pensiilor în vigoare precizează că copiii au drept la pensie de urmași

dacă s-au aflat în stare de invaliditate de orice grad, înainte de împlinirea vîrstei de 16 ani. Dreptul la pensie îl au pe toată durata invalidității. Deci dacă fiica dvs. are invaliditatea înainte de împlinirea vîrstei de 16 ani va putea primi pensie de urmaș. Formalitățile necesare stabilirii dreptului la pensie se vor face după decesul celui pe care îl moștenește.

Menționăm că în cazul cînd fiica dvs. va primi pensia de urmaș în cadrul asigurărilor sociale de stat, va trebui să renunțe la pensia de invaliditate pe care o primește din partea Casei de pensii a cooperativei agricole de producție.

AURELIAN ST. MAȚEESCU (comuna Leleasca, județul Olt). Dispozițiunile în vigoare prevăd că angajatul nu are dreptul la alocație de stat pentru copii, dacă realizează el sau membrii lui de familie cu care locuiește în cadrul aceleiași gospodării venituri impozabile din surse agricole mai mari de 600 lei anual.

Este important de știut că veniturile realizate de la cooperativele agricole de producție de către angajații care se încadrează în drepturile pentru primirea alocației de stat pentru copii nu intră în calculul acestor venituri impozabile și, prin urmare, poate de-

răși suma de 600 lei venit impozabil prevăzut mai sus.

În ceea ce privește exemplul dat de dumneavoastră prin care arătați că cineva are încă în proprietate personală 10 hectare de teren, aceasta constituie o excepție. În satele de munte, unde încă nu au luat ființă c.a.p. mulți țărani au terenuri în proprietate individuală. Dar dacă el este membru al unei cooperative agricole de producție, se schimbă lucrurile.

Vă rugăm să ne scrieți mai amănunțit despre această problemă.

VASILE BRĂILOIU
consilier juridic șef

CU SILA?

Din moși strămoși se știe, că dragoste cu sila nu se face. Soții Dumitrescu, din Merișani-Argeș, o știu pe-a lor și pace vor s-o aibă pe învătătoarea Diaconescu, noră.

— Cum, refuzi? Îți arătăm noi.

Așa a devenit învătătoarea ținta unor jalbe calomnioase. Numai că autoritățile locale au stabilit adevărul: că e vorba, într-adevăr, de dragoste cu sila...